LAIKAS

Nr. 174 IX M.

"EL TIEMPO" — SEMANARIO LITUANO — 13 DE SEPT. — RUGSĖJO 13 D. 1956 METAI

SŪKURIŲ SŪKURIAI...

SALA — LĖKTUVNEŠIS

Spaudoje vėl randame žinių apie Kipro saloje vykstančius graikų patriotų užpuolimus ir Anglijos apsaugos priemones. Tuo būdu, neprošali peržvelgti Kipro salos istoriją ir panagrinėti jos reikšmę Artimųjų Rytų padangėje vykstančių įvykių šešėlyje.

Kaip visi gerai žinome, ši sala yra Viduržemio jūros rytinėje dalyje, turi 9.500 kvadratinių kilometrų plotą ir maždaug apie pusę milijono gyventojų. Ypatingais turtais nepasižymi, tačiau jos reikšmė kariniu atžvilgiu yra nepaprastai didelė.

Vytautas Didysis prie Juodųjų jūrų. Jis Lietuvą buvo iškėlęs į galybės viršūnes.

Jau nuo pat žilos senovės kaitaliojasi šios salos valdovai: graikai, finikiečiai, Venecija, Turkija ir pagaliau Anglija, kurios žinioje ir dabar tebėra minėtoji sala. Viduramžių laikais šioje saloje buvo įsigalėjusi Prancūzijos didikų Lusignan šeima, įkurdama katalikišką karalystę, išsilaikiusią maždaug tris šimtus metų (1192 — 1489). 1571 metais Kipro salą užima turkai, uždrausdami katalikybę ir leisdami vėl įsikurti graikų ortodoksinei bažnyčiai. Šios salos gyventojai yra todėl mišinys ją valdžiusių tautų, tačiau graikų kalba yra vartojama didelės daugumos gyventojų, kaip pasėka vyraujančios graikų bažnyčios.

1869 m. buvo iškastas Suezo kanalas. Prasidėjus susisiekimui ir prekybai su Indija, Kinija, Japonija ir Ramiojo vandenyno salomis per naujai iškastąjį kanalą, Kipro salos reikšmė vėl nepaprastai pakilo, netiek prekybine, kiek karine prasme. Galime suprasti Kipro salos vertės padidėjimą ypač Anglijai, kuri tais laikais buvo labai galinga ir turėjo daug reikalų su jau minėtais Azijos kraštais ir Ramiojo vandenyno salomis.

Turkijai įsivėlus į karą su Rusija, Anglija bijodama Rusijos įsigalėjimo Viduržemio jūroje ir norėdama apsaugoti Imperijos prekybinius kelius, 1878 m., pagal susitarimą su Turkija, užima salą ir įsteigia karines bazes. 1914 m., pirmojo pasaulinio karo metu, Turkija kariavo su vokiečiais prieš anglus. To pasėkoje Anglija prisijungė salą ir pagaliau 1923 m. Lozanos sutartimi Kipro sala buvo palikta Anglijai.

Šiuo metu sala yra paversta didžiuliu Anglijos kariniu atsparos punktu ir „lėktuvnešiu" nes karinė aviacija, skirta Artimųjų Rytų apsaugai, kaip tik ir turi savo bazes šioje saloje. Anglija čia labai pakėlė gyventojų lygį, pristatė mokyklų, tiltų, išvedžiojo kelius, pakėlė žemės ūkį dirbtiniu drėkinimu, atgaivino jau nebeveikusias vario kasyklas, bei įrengė didžiules petrolio, ateinančio iš arabų kraštų per Suezo kanalą, valyklas.

Tuo būdu paaiškėja šios salos reikšmė ir vertė Anglijai, kaip nepaprastai svarbi karinė apsaugos bazė. Dėl tos pačios priežasties galima drąsiai tvirtinti, kad nuo šio „lėktuvnešio" Anglija geruoju neatsisakys, todėl ir graikų patriotų pastangos išgauti nepriklausomybę ar prisijungti prie Graikijos yra galimos laikyti tuščiomis.

SFINKSO MĮSLĖ

Egipto žemėje dar ir dabar iš neatmenamų laikų tebėra didžiulių iš akmens iškaltų stovylų, vaizduojančių liūtą su žmogaus galva. Senovės Egipte ši stovyla, aiškinama, buvusi skirta saulei pavaizduoti. Pagal graikų legendas, sfinksas vaizdavęs pabaisą, kuri prie kelio į Tėbus keleiviams užduodavusi mįsles, ir nesugebančius atsakyti — prarydavusi.

Dabartinis Egipto prezidentas Gamal Abdel Naseris kaip tik galima būtų pavadinti šia pabaisa, užmynusia Anglijai ir Prancūzijai Suezo Kanalo mįslę.

Iš Londono pasiųstoji Menzies vadovaujama komisija, išdėsčiusi Naseriui 18 valstybių norą sudaryti tarptautinę Suezo kanalo administravimo komisiją, grįžta į Londoną neradus aiškaus ir visiems priimtino šios problemos sprendimo.

Karas ar taika ir toliau linksniuojamas visuose spaudos puslapiuose, diplomatų pasitarimuose, o ypač Anglijos ir Prancūzijos ministerių, politikų bei plačiosios visuomenės. Nebūtų tai sunki mįslė Anglijai ir Prancūzijai, jei Naserio neremtų beveik visos arabų valstybės ir jei šio egiptietiško sfinkso užnugaryje, nesislėptų „raudonoji pabaisa" su meškos kūnu ir pagiežos bei žiaurumo iškreiptu bolševikiniu „enkavedisto" veidu.

Pagal jau minėtą graikų legendą, Sfinksas Tėbų karaliaus sūnų Edipą užklausęs: koks gyvulys iš ryto vaikščiojąs keturiomis, vidurdienį dviem ir vakare trimis kojomis. Edipas sfinkso užmintąją mįslę įspėjęs, nes atsakęs, kad tai esąs žmogus vaikystėje, subrendime ir senatvėje. Nugalėtoji pabaisa iš pykčio dingusi jūroje.

Naserio užimtoji Suezo kanalo nacionalizavimo mįslę yra, gal būt, net ir sunkesnė, nes sprendžiama ginklo pagalba galinti sukelti naują pasaulinį karą, kurio pasėkos, turint galvoje branduolinės energijos ginklus, galėtų būti lygiai baisios ir tragiškos pralaimėtojams ir laimėtojams.

Tačiau šios mįslės neatspėjimas Anglijai ir Prancūzijai reikštų labai didelį pralaimėjimą. Šiuo metu plačiai kalbama apie galimybę perduoti Suezo kanalo reikalą Jungtinių Tautų saugumo tarybai išspręsti. Tačiau, turint galvoje Korėjos karą, reikia manyti, kad nei Jungtinės Tautos, nei Saugumo Taryba šio painaus klausimo neįstengs išrišti, nes Maskvos griaunanti kurstomoji galia ir šiuose UN rūmuose reikšis, stengiantis sugriauti visas pastangas.

Žinome gerai, kad JAValstybės arabų valstybėse turi įdėjusios į petrolio šaltinių išnaudojimą nepaprastai didelius pinigus, tuo būdu Suezo kanalo taikus išsprendimas rūpi ir Vašingtono vyrams. Nuo jų pareis teisingas šios mįslės išsprendimas, tuo pačiu ir raudonosios pabaisos sunaikinimas. Į JAV, — modernųjį Edipą, — atkreiptos viso vakarų pasaulio akys.

— *a. b. c.* —

SPAUDA IR PROPAGANDA

Šiuo metu jau niekas neabejoja, kad spauda yra viena iš pagrindinių galybių. Kas turi krašto spaudą, tas palaiko ir visuomenės opiniją, jos viešąjį nusistatymą. Dėlto ne be reikalo visos valdžios stengiasi išlaikyti savo politikai palankią didžiąją ir pagrindinę krašto spaudą. Diktatūrinės valdžios pirmoj vietoj stengiasi užgrobti spaudą, o tuo pačiu jau turi visas priemones sudaryti sau palankią viešąją opiniją ir skleisti savo propagandą.

Napoleonas sakė, kad spauda yra penktoji pasaulio galybė. Dabar jau ir jis, be abejonės, sakytų, kad spauda yra pirmoji galybė, kuri valdo pasaulį. Atimk iš bolševikų spaudą, tai jų propaganda neturės priemonių paskleisti savo viliojančio melo. Atimk iš bet kurios organizacijos spaudos priemonę, ji bus neveikli, nepajėgi, nes neturės pakankamai progų pasireikšti žmonių tarpe, ir kitos jėgos ją nustelbs, sunaikins.

Paskaitykim tiktai kurios nors grupės, norinčios prasimušti į viršūnes, spaudos organus. Kaip ji stengiasi pirmiausiai prakišti viską, kas jai naudinga, kas jos vardą iškeltų, kas ją padarytų labiau visuomenėje žinomą. Organizacijoms, ypatingai politinėms, nereikia nė meluoti. Reikia tiktai per spaudą paskelbti, ką gero padarė, nutylint viską, kas nepavyko, o dar prie to sunaikinti kitų vardą, iškeliant tiktai, kas bloga kitų buvo padaryta, ir jau laimėjimas eina prie užtikrinimo. Net ir melaginga propaganda — kiek ji turi žmonėms įtakos! Kas gerai moka sekti bolševikinę spaudą, turi pastebėti, kad jie nuolat kartoja tą patį, kad ten, sovietuose, viskas labai gerai, kad ten viskas pasisekė, kad viskas eina pagal planą. Ir tas nuolatinis kartojimas daro tokią milžinišką įtaką, kad žmonės, ypač mažiau galvoją, ilgainiui pradeda tikėti. Jiems to tik ir reikia. Kai jau žuvis kartą užkliūva už meškerės kabliuko, meškeriotojas mokės ją prisitraukti.

Ir mes, gyveną laisvajame pasaulyje, juk labiausiai galime kovoti už savo laisvę ir nepriklausomybę tik per spaudą. Ne tik per savo lietuviškąją spaudą, bet ir per svetimą. Dėlto ir stengiamės, kiek galint daugiau, savų žinių, žinių apie savo kraštą prakišti toje spaudoje, kurią labiau žmonės skaito. Jeigu mums būtų atimta ši priemonė, mes galėtume jau be jokios abejonės tvirtinti, kad pralaimėjom kovą. Ir bolševikai galėtų tik pasidžiaugti.

Bes mes turime ir galime savo spaudą išlaikyti. Ji priklauso nuo mūsų. Nuo mūsų skaitytojų, šugebančių sava spauda pakankamai domėtis, žurnalistų, galinčių duoti reikalingų žinių ir patraukti savo žodžiu skaitytojus, ir nuo bendro lietuvių susiklausymo, spaudą palaikant ir ją stiprinant.

Šiaurės Amerikos lietuviai turi savo seną ir stiprią spaudą. Silpnesnė spauda yra naujose ir mažose kolonijose, bet dideliu mūsų tautiečių ryžtingumu ir ji laikosi. Pagrindinis ir sunkiausias dalykas — tai finansiniai trūkumai. Mažoji spauda visuomet vargsta dėl materialinių trūkumų. Bet bendromis jėgomis, pasistatę spaustuvių patalpas, įsigiję sau reikalingas spausdinimo mašinas, mūsų tautiečiai verčiasi ir spaudą palaiko.

Sveikintinas Laiko sumanymas statytis savo nuosavas spaustuvės patalpas, nes tuo pačiu bus garantuota gerosios spaudos ateitis, o tuo pačiu ir kova už mūsų tautinius, religinius ir laisvės principus, už kuriuos mes visi kovojame. Ir kovosime, kol nušvis laisvės rytas mūsų Tėvynėje. O tas laisvės rytas tikrai nušvis, kai darbuosimės visi bendromis jėgomis. Tikėkime, kad ir spaudos srityje lietuviai bus tokie pat vieningi ir duosnūs, kaip ir kituose svarbiuose ir būtinuose reikaluose.

Zigmas Stepšys

NELEIDO LANKYTIS LIETUVOJE, LATVIJOJE IR ESTIJOJE

(Elta). Šių metų vasarą grupė Jungtinių Amerikos Valstybių rabinų gavo leidimą lankytis Sovietų Sąjungoje. Lankydamiesi Sovietų Sąjungoje, Amerikos rabinai norėjo apsilankyti pavergtoje Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Tačiau Baltijos valstybėse lankytis Amerikos rabinams leidimas nebuvo duotas, motyvuojant, jog Vilniuje ir kituose Baltijos valstybių miestuose, „smarkiai nukentėjusiuose nuo buvusio karo", dar vis trūkstą viešbučių ir iš viso karo sugriautas gyvenimas dar nesąs atsigavęs.

RESOLUCION

Los lituanos residentes en la República Argentina, convocados por el Centro Pro Liberación de Lituania en la Argentina y demás sociedades que lo forman, para celebrar el "DIA DE LA NACION LITUANA", el 9 de septiembre de 1956 en el salón "Lituano", Brasil 835, Avellaneda

MANIFIESTAN

que:

1) Reafirman los derechos del pueblo lituano a una vida libre e independiente, por la cual luchan pasivamente en las naciones libres del mundo y en la Patria ocupada los guerrilleros con las armas en la mano;

2) Exigen el cese de la ocupación del suelo lituano por parte de las fuerzas militares y políticas de la URSS, así como la inmediata devolución de la libertad y soberanía nacionales;

3) Condenan energicamente el genocidio lituano, que está llevando a cabo la NKVD (policía política soviética), llamando la atención de ello a todo el mundo civilizado y en especial al Pueblo y Gobierno de la República Argentina;

4) Censuran severamente la campaña de propaganda que los agentes soviéticos desarrollan en los países americanos y especialmente en esta República Argentina para que los connacionales regresen a sus patrias sojuzgadas, llamando la atención a los lituanos para que no se dejen engañar y no vuelvan a donde encontrarán privaciones, castigos y trabajos forzados;

5) Adhieren incondicionalmente a la patriótica obra de la recuperación nacional, trabajando con lealtad y entusiasmo en esta bondadosa segunda Patria;

6) Encomiendan a las autoridades del Centro Pro Liberación de Lituania en la Argentina para que rubriquen esta voluntad popular y la hagan conocer a las Altas Autoridades Nacionales y, por intermedio de la prensa nacional, a todo el pueblo de la República.

CEFERINO IUJNEVICH
Presidente

JORGE GILVYDIS
Secretario

PASTORAL COLECTIVA

DEL EPISCOPADO ARGENTINO SOBRE LA PROMOCION Y LA RESPONSABILIDAD DE LOS TRABAJADORES

(Continuación)

Reafirmamos lo que dijimos en nuestra Pastoral Colectiva de 1940: "Es necesario que la aplicación del salario familiar empiece cuanto antes, aún sin esperar su aplicación por el Estado, debiéndose procurar extender a todas partes el conocimiento y funcionamiento cristiano de las cajas de compensación, tan desconocidas teórica y practicamente en nuestro país... Bendecimos a las empresas comerciales que siguiendo las indicaciones de la Iglesia, han aplicado el salario familiar a sus obreros, contribuyendo al bien de sus hogares y a la paz social".

Ayudar energicamente a la familia numerosa no es cuestión de puro sentimentalismo; es un punto de justicia social.

PROPIEDAD PRIVADA

37. — No se puede concebir la promoción de los trabajadores sin la posibilidad de que cada uno de ellos llegue a ser dueño de algún bien. En otras palabras, la propiedad privada constituye el segundo pilar de la elevación de los trabajadores.

DEFENSA DE LA PROPIEDAD PRIVADA

38. — Conocida es la doctrina de la Iglesia al respecto: la propiedad privada es un derecho natural del hombre, porque "la dignidad de la persona humana exige normalmente, como fundamento natural para vivir, el derecho al uso de los bienes de la tierra, al cual corresponde la obligación fundamental de otorgar una propiedad privada, a ser posible a todos".

Al defender ese derecho, la Iglesia no pretende sostener el actual estado de cosas, sino que "aspira más bien a conseguir que la institución de la propiedad privada sea cual debe ser, conforme a los designios de la divina sabiduría y a las disposiciones de la naturaleza: un elemento del orden social, un presupuesto necesario para las iniciativas humanas, un impulso al trabajo en beneficio de los fines temporales y trascendentes de la vida y, por lo tanto, de la libertad y de la dignidad del hombre, creado a imagen de Dios, quien desde el principio y para su provecho le concedió el dominio sobre las cosas materiales".

ACCESO A LA PROPIEDAD PRIVADA

39. — De ahí que las normas jurídicas positivas que regulan la propiedad privada pueden contribuir poderosamente a la promoción de los trabajadores, facilitándoles el acceso a la propiedad de los bienes durables, con lo que se consigue "impedir que el trabajador que es o será padre de familia se vea condenado a una dependencia o esclavitud económica, inconciliable con sus derechos de persona".

40. — Cuando la distribución de la propiedad es un obstáculo a este fin, el Estado —en razón del bien común— puede intervenir para regular su uso, o también, decretar la expropiación dando una justa indemnización, si de otra manera no se puede proveer equitativamente.

41. — Además del derecho natural a la propiedad privada, hay en cada hombre otro derecho natural que también debe ser satisfecho: el derecho a la vida y a una vida digna del hombre. Más aún, entre el derecho a la propiedad privada y el derecho a la vida, el segundo es más fundamental, y por ende debe tener precedencia en caso de conflicto.

42 — Por eso la Iglesia sostiene que los proletarios han de dar a sus bienes superfluos un uso que redunde en beneficio de sus hermanos, de tal suerte que facilmente los comuniquen con quienes los necesitan.

43. — En conclusión, el trabajador —por su condición de persona humana— tiene el derecho de acceso a la propiedad privada, y los demás hombres individualmente, y la sociedad, como tal, tienen el deber de facilitar el ejercicio de ese derecho.

VIVIENDA POPULAR

44. — De todos los bienes que pueden ser objeto de propiedad privada, ninguno más de acuerdo con la naturaleza que el de la vivienda en la que habita la familia.

Y aquí, queridos hijos, deseamos referirnos a un punto de especial importancia para nuestra Patria: entristece el ánimo ver que muchas familias trabajadoras de la ciudad y del campo, no sólo no tienen la posibilidad de obtener un hogar propio, sino que ni siquiera cuentan con una vivienda digna de personas humanas.

Son de todos conocidas las deplorables condiciones de muchas habitaciones obreras y campesinas: insuficientes, antihigienicas, caras, antifamiliares e inmorales. Y ¡qué agravio es para la conciencia cristiana el hecho de que se demore la constitución de nuevos hogares por no poder encontrar vivienda!

Repetimos con S. S. Pío XII: "La economía moderna, tan ponderada, tan orgullosa de producir siempre más, siempre mejor, siempre más barato, no ha llegado, sin embargo, a satisfacer precisamente esta necesidad real del hombre y ante todo de la familia".

Por eso declaramos la urgente necesidad de que se man comunen los esfuerzos de todos, públcos y privados, para asegurar cuanto antes a cada familia de nuestra Patria una vivienda digna, unifamiliar y, en lo posible, propia y que por su amplitud responda a las necesidades familiares. Se contribuirá así de un modo preponderante a la promoción de los trabajadores.

Continuará

Antras atviras laiškas generolui N. F. Michailovui

Rytiniame Berlyne nuo 1955 metų kovo mėnesio veikia Michailovo vadovaujamas komitetas „Už sugrįžimą į tėvynę", leidžiąs to paties vardo laikraštuką, siuntinėjamą iš bolševizmo pavergtų tėvynių pasitraukusiems asmenims. Rašytojas Ignas J. Šeinius Michailovui pernai parašė atvirą laišką, tačiau į kurį minėto komiteto vadovas ligi šiol neatsakė. Pastaruoju metu Ignas J. Šeinius Michailovui pasiuntė antrą šio turinio laišką. ELTOS Red.

Gegužės 11-tą pernai paskelbė „Dagens Nyheter" mano atvirą laišką generolui kaipo „Už sugrįžimą į tėvynę" komiteto pirmininkui. Tai buvo atsakymas į paraginimą bolševikinio smurto išeiviams grįžti „tarybinėn tėvynėn". Iš savo pusės raginau generolą susirinkti savo mums visiems nepaprastai svetimą komitetą, susikviesti visus okupacinius organus su jų policiniais ir kariniais pabūkials ir nešdintis atgal savo pamiršton ir apleiston tėvynėn, kurią, nedėkingų sūnų dovanai išsiilgusios, skalauja Volgos ir Dono upės.

Į mano laišką generolas neatsiliepei. Nepastebėjau, kad būtų paklausyta ir paraginimo anksčiau grįžti savo sovietinėn tėvynėn, nei mus raginus grįžti okupuoton Lietuvon. Savo laikraštuką, dabar jau lietuviškai verčiamą ir atrodo leidžiamą kas savaitė, generolo komitetas siuntinėja man kaip ir kitiems lietuviams svetur ir toliau. Ir man kaip ir kitiems pavogtu adresu, naktį įsiplėšus kurion lietuvių organizacijų.

Nejau generolo nesusivokta ligi šiol, kad tas laikraštukas savo iš rusiško kerėbliškai verstu pavadinimu, „Už sugrįžimą į tėvynę". savo pilka menkute išvaizda, bolševikiškai prolekultišku stilium ir vienų melų turiniu iliustruoja generolą patį? Kaip ir kitus tikrus bolševikus ir visą bolševikinį režimą, galiojančių sutarčių laužymu, smurtu ir klastotais rinkimais pagrobusį Lietuvą ir visą eilę kitų nepriklausomų valstybių.

Mes sviedžiam tą laikraštpalaikį žiukšlynan kaip šlykščią, purviną skepetą. Jis primena mums nei sarmatos, nei jokios moralės neturinčius svetimo turto, svetimų kraštų grobikus ir laisvę mylinčių, nekaltų žmonių vagius ir žudikus. Mes sviedžiam jį, kaip mūsų tėvai ir seneliai sviesdavo ugnin ar šliukšlynan jiems brukamas rusiškomis raidėmis maldaknyges ar rusiško kvapo ir spalvos rusiškus kalendorius ir brošiūras.

Užsimovęs gumines pirštines, žmogus kartais atplėši uždaran vokan kaip vogtą daiktą įdėtą, šviesos bijantį ir riogliškai skambantį „Už sugrįžimą į tėvynę". Ką ten pamatai be blogo popierio ir nabagiškų, visados tų pačių išprievartautų šypsenų fotografijų? Pigi, nieku neparemta propaganda apie „didelius laimėjimus ūkio ir kultūros srityse". Kokie tie laimėjimai štai parodo švedų spauda, su neseniai Rygą lankiusiais švedų karo laivais Latvijon pasiuntusi savo korespondentus ir fotografus. Šiandieninė Ryga, tai iškrypusios, išduobėtos gatvės, nutriušę namai, išalkę ir apiplyšę žmonės, tuščios krautuvės, kalėjiminė nuotaika. Kraštas: nesėti laukai, o jei kur ir apsėta, blogai užderėta, į šmėklas panašūs užsilikę gyvuliai, — kaip ir patys sukolchozinti ūkininkai. Visai kaip plėšikams nusiautus Latviją. — Lietuvoj matyt bus dar blogiau, — ten nei nedrįstama kviestis užsieniečių ir pavažinėti jų po kraštą.

Visur iš „Už sugrįžimą į tėvynę" šablioninių pavaizdavimų vienos kitos Lietuvos vietovių ar „kolūkių" kyšo didžiausio grobiko ir istorijos didžiausio žmogžudžio ryškios pėdsakos: Stalino gatvė, Stalino aikštė, Stalino fabrikas, Stalino kultūros namai, Stalino vardo „kolūkiai", citais žodžiais ūkininkų koncentracijos stovyklos.

Bolševikų partijos vadas Chruščiovas pats savo ilgam pranešime partijos suvažiavime žiemą pripažino ir rodė, ką visas pasaulis jau seniai žinojo, kas būtent tas Stalinas. Tikumoje analfabetas, neregėtas egoistas, nesveiko proto žmogus, įsivaizdavęs kad jis genijus ir be atolairos iš visų reikalavęs, kad būtų garbinamas kaip viršžmogis — pagrindinė visiško bepročio ypatybė — ir žvėriškas žudikas net savo artimiausių ir ištikimų bendradarbių. Ar ne būdinga, ar ne simboliška visam okupaciniam režimui Lietuvoje ir generolui su komitetu, kad to bepročio vardu dar ir šiandien tiek daug kur operuojama ir efišuojamasi? Iš kitos pusės, jūsų akimis žiūrint, gal gi ir saugiau. Nežinia kuo rytoj savo netikėtų ir nenumatytų įpėdinių gali būti paskaityti Chruščiovas ir Bulganinas ir generolas N. F. Michailovas pats.

Generolo ir skurdžiaus laikraštuko inteligentiškumą gerai parodo tvirtinimas, kad kas nenori okupuoton Lietuvon ar „tarybinėn tėvynėn" grįžti ir kitus perspėja, „tas dirba už amerikoniškus pinigus". Kaip pašėlusiai pigu! Lyg lietuvis savo sveikos galvos neturėtų, nemylėtų laisvės, nebrangintų savo tolimos ir netolimos nepriklausomos praeities ir nepažintų bolševikų. Dėl savo tautos laisvės ir nepriklausomybės, gyvybę ir turtą aukodami lietuviai kovojo su kryžeiviais, kalavijuočiais, vokais, totoriais ir rusais. Katarinos II-ros rusų pavergta, su okupacinės jėgos persvara nesiskaitydama lietuvių tauta sukilo 1831, 1863 ir 1905 metais. Priversti, nuo rusų budelių ir Sibiran gaudytojų bėgo svetur generolas Gelgudas, Jonas Basanavičius, Jonas Šliupas, Ernestas Galvanauskas, Antanas Garmus ir tūkstančiai tūkstančių kitų lietuvių. Pagaliau pats Vincas Krėvė, kuris kokį laiką manė, kad su bolševikais nereikėtų atsisakyti bendrauti, kad jų parašui ir garbės žodžiui Lietuvos nepriklausomybę gerbti reikėtų patikėti. Lietuvos kvislingo Sniečkaus brolis ir motina bėgo. Suprantama kodėl. Bolševikai pasirodė esą tie patys kaip 1918 — 1920 metais, pasirodė esą tikrais Čingiskano ir Tamerlano paveldėtojais. Grįžtumėm Lietuvon tuojau pat, jei žinotumėm, kad jūs išsineš dinsit, arba jei turėtumėm kiek kariškos jėgos, kuri mus įgalintų pradėti šventą tėvynės išlaisvinimo karą.

Krokodilo ašaras lieja „Už sugrįžimą į tėvynę" dėl Vinco Krėvės ir Juozo Bagdono liūdno likimo ir vargo mirties Amerikoje. Jei tie du garbingi ir savistovaus proto vyrai nebūtų bėgę svetur, kažin ar jie būtų sulaukę ir tokio amžiaus ir naturalios mirties. Juk kas atsitiko su Liudu Gira ir Petru Cvirka, jaunesnio amžiaus žmonėmis, jiems bolševikams parsidavus? Kas atsitiko su Baliu Sruoga, kurį jūs sunkiai sergantį parsivežėt iš Stuthofo ir neleidot vykti į Vakarų Vokietiją pas laukiančią žmoną ir dukterį? Ką padarėt su Stasiu Šilingu ir visa jo šeima? O jis juk buvo vienas iniciatorių dar 1924 metais Lietuvoj steigti draugiją lietuvių artimesnei kultūrinei pažinčiai su Sovietų Sąjungos tautomis.

Jūs išvežėt negirdėtoms kančioms ir vergų darbams Sibire ar išžudėt lietuvius, kurie gindami nepriklausomos Lietuvos teises nuoširdžiai siekė gerų kaimyninių santykių su jumis kaip nepriklausomi su nepriklausomais. Jūs juos išžudėt, kaip jūs išžudėt šimtus tūkstančių savo partijos ir milijonus rusų inteligentijos ir rusų ūkininkų bei darbininkų, nenustojusių galvoti savistoviai. Kiekvienas jūsų žodis, tai melas, kiekvienas jūsų veiksmas, tai žmonių kankinimas ir kraujas. Taip jūs elgiatės todėl, kad visai nesuprantat demokratijos ir socializmo pagrindinių dėsnių. Taip veikiat todėl, kad esat virtę asocialūs, kad esat barbarai.

Jei generolas turi dar kiek padorumo jausmo ir kiek susivokti apie civilizuotumą, tai liaukis man siuntinėjęs savo neregėtai menką ir vienais melais varvantį laikraštpalaikį. — IGNAS J. ŠEINIUS

Daugiau dirbti, o nežiūrėti atlyginimo

(Elta). Išdirbio normų didinimas bolševikams yra pagrindinės reikšmės reikalas. Tačiau kas išdirbio normas derina prie gaunamojo atlyginimo — komunistų požiūriu daromas nusikaltimas. Taip su dirbančiaisiais elgiamasi Sovietų Sąjungoje, taip ir pavergtoje Lietuvoje. Tatai matyti iš „Tiesos" vedamojo, atspausdinto 1956 metų 184 numeryje. Tame vedamajame nurodoma, kad šeštąjį penkmetį „partija ir tarybinė vyriausybė" yra iškėlusios uždavinį darbo našumą pramonėje pakelti „ne mažiau kaip 50 procentų, statyboje — ne mažiau kaip 52%. O kaip su atlyginimu darbininkams, iš kurių reikalaujama 50% pakelti darbo našumą? Į tai atsakoma tame pačiame straipsnyje šiais žodžiais:

„...gamybos pirmūnų išdirbio normų viršijimą iš esmės nulemia pasiektas technikos ir darbo organizavimo lygis, o ne siekimas priderinti išdirbio normas prie tam tikro darbo užmokesčio lygio".

gumo sargyboje. Tame straipsnyje bolševikinei propagandai įprastu būdu primenamas „darbo žmonių išnaudojimas fašistinės priespaudos metais" ir nurodomos komunistų pastangos siekti socialinio teisingumo. Šituo keliu einant buvę kliūčių. Būtent:

„per paskutiniuosius dvejus dešimtmečius didelę žalą socialistinei statybai ir demokratijos vystymuisi partijos bei valstybės viduje padarė Stalino asmenybės kultas, atsiradęs ir išsiplėtęs pirmosios pasaulyje socializmo šalies sunkių, žūtbūtinių kovų sąlygomis, esant kapitalistiniam apsupimui ir nuolatinei imperialistinio užpuolimo grėsmei".

Straipnio autoriai, socialistinės statybos nesėkmes suvertę Stalinui, ir jį pateisinę, toliau kalba apie komunistų partijos siekimus „pilnutinai atkurti tarybinio socialistinio demokratizmo principus". Šitų principų pažeidimų pasitaikę ir Lietuvoje, tačiau jų skaičius „pastaruoju metu mažėjąs". Bet dar vis pasitaiko neteisėtų darbininkų iš darbo atleidimų. Buvę padaryta ir kitų klaidų. Pavyzdžiui:

„Lietuvos konstitucijos 10 straipsnis nurodo, kad piliečių asmeninės nuosavybės teisę į jų darbo pajamas ir santaupas, į gyvenamąjį namą ir pagalbinį namų ūkį, į namų ūkio ir apyvokos reikmenis, į asmeninio vartojimo ir patogumo daiktus, lygiai kaip piliečių asmeninės nuosavybės paveldėjimo teisę — saugo įstatymas".

Tačiau pasitaiką šito įstatymo pažeidimų:

„rajonuose būta atsitikimų, kai rajonų vykdomieji komitetai be jokio įstatyminio pagrindo atėmė iš piliečių, nuteistų laisvės atėmimu be turto konfiskavimo, tiems piliečiams priklausantį turtą. Visais tais atvejais turtas buvo pripažintas bešeimininkiu, nors vykdomieji komitetai gerai žinojo, kas to turto savininkai ir kad jie atlieka bausmę. Savaime suprantama, kad, jei piliečiui atliekant bausmę, nebuvo kas jo turtą prižiūrėtų, tai tokiam turtui turėjo būti įsteigta globa, bet jis negalėjo būti nusavintas".

Šitos „Tiesoje" spausdinamos pastabos kaip tik patvirtina pastaraisiais metais laisvąsias šalis pasiekusių asmenų parodymus apie pokariniais metais pavergtoje Lietuvoje beatodairiškai vykdytą turto konfiskavimą suimtųjų lietuvių, lygiai lietuvių tremtinių.

Toliau „Tiesoje" nurodomi įstatymų pažeidimai darbo apsaugos, motinystės ir vaikystės apsaugos ir kitose srityse. Straipsnio autoriai, rašydami apie socialistinį teisingumą, kaip tik atskleidė socialinio neteisingumo atvejus pavergtoje Lietuvoje.

Vidurio Europos pavergtų tautų atstovai daro pranešimą apie savo kraštų kančias Montevideo mieste spaudai bolševikų priespaudoje. Antras iš kairės yra dr. A. Trimakas. („Voz de Libertad" klišė).

Rugpiūčio 24 dieną per Vilniaus radiją buvo skaitomas straipsnis apie materialinį suinteresuotumą ir darbo našumą, kuriame taip pat nurodoma faktų, jog eilėje pavergtosios Lietuvos įmonių darbininkai nėra atlyginami taip, kad gaunamas atlyginimas būtų darbo našumo paskatu.

IŠDIRBIO NORMŲ DIDINIMO PASĖKOS

(Elta). Vilniškėje „Tiesoje" rašoma:

„Šį kartą ir mūsų gyvuliai žiemos šiltai, patogiai, — džiaugėsi Anulėnų tarybinio ūkio darbininkai, žiūrėdami į kylančius mūrinius pastatus...

Tai įvyko prieš metus.

Kitaip atrodė tarybinio ūkio darbininkų veidai, kai jie žiemą pamatė pradėjusias trupėti naujų pastatų sienas".

Buvę paaiškinta, jog tik pastatyti tvartai pradėjo irti dėl to, kad gautos plytos, neatsparios šalčiui... Toliau priekaištaujama plytų gamintojams, gaminantiems blogas plytas. Panašių nusiskundimų „Tiesoje" nuolat skelbiama.

Pavergtosios Lietuvos statybinių medžiagų pramonės ministerijai vadovauja atsiųstinis ministeris Molotokas.

Neteisingumo atvejai Pavergtoje Lietuvoje

(Elta). Sovietų Sąjungos komunistų partijos dvidešimtajame suvažiavime tariamai pasmerkus Stalino kultą, pavergtosios Lietuvos komunistinėje spaudoje pastaruoju metu pasitaiko viena kita kritiškesnė pastaba, atskleidžianti sovietinio gyvenimo negeroves. „Tiesos" 190 numeryje buvo atspausdintas straipsnis dėl budėjimo socialistinio teisingumo.

SOVIETINIŲ NUTARIMŲ TIKROVĖ

(Elta). Šių metų gegužės 30 dieną buvo paskelbtas Sovietų Sąjungos ministerių tarybos nutarimas, kuriuo nepilnamečiams darbininkams (16 — 18-tų metų amžiaus) darbo diena sutrumpinama iki 6 valandų. Netrukus po šio nutarimo pavergtosios Lietuvos geležinkelio kelio mašinų stoties Nr. 1 viršininkas Micharskis iš darbo atleido visus nepilnamečius, į jų vietą priimdamas kitus darbininkus. Vienas atleistųjų „Tiesoje" nusiskundė, jog kreipimasis į Lietuvos Geležinkelio Valdybą nieko nepadėjo, nes ir ši „nesiėmė jokių priemonių".

LFB EUROPOJE – LIETUVYBĖS TVIRTOVĖ

RUGPIŪČIO 5 — 12 DIENOMIS, VOKIETIJOJE, NECKARSTEINACHO MIESTELYJE PRIE HEIDELBERGO, VYKO EUROPOS LIETUVIŲ FRONTO BIČIULIŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

Europos LFB veikla pagyvėjo nuo 1953 m. Tiubingeno konferencijos, kurioje, be didelio būrio bičiulių, dalyvavo ir LF Įgaliotinis tremtyje **prof. J. Brazaitis**, atvykęs iš JAV. 1944 m., šalia konferencijos suruošiama ir pirmoji studijų savaitė (Ludwigshafene, prie Bodeno ežero), kurioje dalyvauja ir kviestinių svečių. Praeitais metais tokia studijų savaitė vyko Cchondorfe, prie Ammero ežero, sutraukusi jau arti šimto įvairių pažiūrų dalyvių.

Šiais metais studijų savaitės rengėjai nebuvo dideli optimistai dėl dalyvių skaičiaus, nes daugelis bičiulių išemigravo į JAV. Kai kas net dvejojo, ar išviso verta st. sav. ruošti. Tokios abejonės buvo bereikalingos.

Šiemetinei studijų savaitei parinkta vietovė slėnyje prie Neckaro upės, Neckarsteinacho miestelyje. Aplinkui vingiuojančią upę išsidėstę kalnai su pilimis viršūnėse, paskendę žalumose. Nuostabi gamtos harmonija, viliojanti žmogaus akį ir širdį! Tokioje aplinkumoje ir vyko ištisas septynias dienas studijų savaitė; vyko viename dideliame viešbuty, kur sutilpo beveik visi st. sav. dalyviai, ir kur galėjo laisvai naudotis esrdvia sale paskaitoms ir kitai programai.

PASKAITOS

St. savaitę įvedamąja kalba atidarė **ELFB valdybos pirm dr. K. J. Čeginskas.** Savaitės pagrindinę dalį sudarė šešios paskaitos, Lietuvai ir lietuviams aktualiomis temomis:

1. **Prof. dr. Z. Ivinskis** savo paskaitoje „Lietuvos praeitis sovietų aiškinime", iškėlė viešumon sovietų piktas pastangas klastoti Lietuvos (drauge ir Pabaltijo) istoriją, kurią aiškina taip, lyg tai Pabaltijys būtų tik rusų istorijos nuotrupa.

2. **Dr. K. J. Čeginskas,** neseniai apgynęs lituanistinę disertaciją Strasbourgo universitete, skaitė paskaitą „Lietuvių rezistencinės kovos praeityje", pabrėždamas gilų lietuvių tautinį sąmoningumą ir nuolatinį priešinimąsi pavergėjui.

3. **Kun J. Dėdinas,** iš Belgijos, asvo paskaitoje, užtrukusioje apie tris val., peržvelgė šiandieną pasireiškiantį žmonijos nukrikščionėjimo vyksmą ir padarė iš to išvadas.

4. **Prof. dr. J. Grinius,** paskaitoje „Komunistinis menas Lietuvoje", peržvelgė sovietų pastangas brukti ir skiepyti prievarta komunistinį meną ir kokios to pasekmės.

5. **Mečys Musteikis,** savo paskaitoje „Nuopuolis ir pasipriešinimas tremtyje", iškėlė laisvuose Vakaruose gyvenančių lietuvių negeroves, pasidavimą nuopuoliui, ir drauge nurodė galimybes, kaip toms negerovėms pasipriešinti, jas pergalėti ir išlikti tauriais lietuviais.

6. Paskutinę paskaitą skaitė **prof. dr. A. Maceina** „Vakarų žmogus komunizmo akivaizdoje". Žymusis mūsų mąstytojas giliu pastabumu peržvelgė komunizmo įsigalėjimą; kokomunizmo sužlugdymo galimybė pražiopsota dėl Vakarų kaltės, nes tinkamu laiku jo pakankamai nepažino — dar blogiau: po šio karo komunizmas sustiprėjo ir išsiplėtė su pačių vakariečių pagalba. Ir šiandien, didžiausioje komunizmo grėsmės akivaizdoje, Vakarai komunizmą permažai suprantą, tarpusavyje nesutarią ir klaidingai tikį, kad su juo būsią galima susitaikyti, koegzistuoti ir net... jį perkrikštyt.

Po kiekvienos paskaitos vyko objektyvios, kartais net iki penkių val. užtrunkančios, diskusijos, dalyvių sektos su dideliu suidomėjimu, o kai kada ir su susijaudinimu.

KITA SAVAITĖS PROGRAMA

VIII. 10. pavakary buvo surengta Valanda Tėvynei bažnyčioje, su gražiomis lietuviškomis maldomis bei giesmėmis ir jaudinančiai įspūdingu, poezija persunktu ir pilnu paguodos **kun. D. Kenstavičiaus** pamokslu, kuriuo dalyviai buvo lyg kelte nukelti į šventąją Lietuvą, šiuo laiku okupanto baisiai teriojamą.

Tą pat dieną, vakare, **ministeris E. Turauskas** padarė politinį pranešimą, apžvelgdamas šio laiko tarptautinę politiką.

Beveik kasdien, vakarais vyko įvairi menin ė ir linksmoji programa. **Alinos Grinienės** paruoštus gražius dainų poezijos ir literatūros montažus „Žemaitija" ir „Suvalkija" išpildė Vaasrio 16 gimnazijos auklėtiniai - studentai ir kiti st. sav. dalyviai. Protarpiais **kun. Liubinas** dayvius palinksmino sąmoningomis humoreskomis. **Mokyt. V. Natkevičius** su studentais paminėjo mūsų rašytojus sukaktuvininkus; vyko dainų ir taut. šokių vakarai, lietuviška gegužinė ir kita.

Ypatingo paminėjimo ir pripažinimo vertas Kaiserslauterno Inžinerijos 8593 kuopos vad. **kpt. Baltrušaičio** vyrų dvigubo kvarteto ir trio, vadovaujamų gabaus muziko **F. Strolios,** suruoštas augšto lygio koncertas. Programoje daugiau dešimts lietuviškų liaudies dainų, jų tarpe viena Lietuvos partizanų — „Pražydo jazminai", harmonizuota F. Strolios. Visas dainas suđainavo pasigėrėtinai ir todėl daugelį turėjo kartoti. Ypatingo dalyvių pripažinimo susilaukė Juozo Strolios daina „Namo".

KONFERENCIJA IR ST. SAVAITĖS UŽDARYMAS

St. savaitės antrojoj pusėj, popiečiais, vyko ELFB konferencija, kurioje buvo patiekta praeitų metų darbų apyskaita, aptartos veiklos kryptys sekantiems metams, priimtos rezoliucijos, išrinkti nauji valdomieji organai, komisijos ir kita. **ELFB Valdybos pirmininku sekantiems metams išrinktas prof. dr. Z. Ivinskis.** Sekančiais metais st. savaitė nutarta surengti VIII. 4 — 11 dienomis, taip pat Vokietijoje

St. savaitės uždarymas įvyko VIII. 12. pamaldomis bažnyčioje, kur Šv. Mišias už Lietuvą laikė ir pritaikytą pamokslą pasakė **kun. Dauknys, MIC,** iš Anglijos. Mišių metu vargonais grojo F. Strolia, o jo vadovaujami vyrai ir visi dalyviai giedojo lietuviškas giesmes.

Tuoj po pamaldų visi dalyviai susirinko paskutiniam — savaitės uždarymo — posėdžiui. Uždarymo proga atitinkamą žodį tarė prof. Maceina, kun. J. Dėdinas, min. Turauskas, prof. Ivinskis ir dr. K. J. Čeginskas. Ta proga padėkota Savaitės dalyviams, ypač st. savaitės programos išpildytojams, jų tarpe Vasario 16 gimn. auklėtiniams - studentams: **V. Augustaitytei, Dulauskaitei, Damijonaičiui ir stud. A. Šukiui** — atvykusiems iš Anglijos. Muzikas F. Strolia ir jo dainininkai už puoselėjimą lietuviškos dainos meną apdovanojami simboline dovana —, tautinių raštų juosta (F. Strolia) ir visiems po knygą „101 daina". Sugiedojus Tautos Himną, uždaromasis posėdis baigiamas, dalyviai skirstosi kas sau.

GAUSŪS DALYVIAI, AUGŠTI SVEČIAI

Neatsižvelgiant į tai, kad kelionės ir prayvenimo išlaidas teko apsimokėti patiems dalyviams, st. savaitėje dalyvavo arti 150 žmonių. Vien tik užsireistravusių buvo 105 žmonės, be to, dalis neužsiregistravusių ir keliolika vaikų (kai kurie dalyvavo su visa šeima).

Suvažiavo nevien iš Vokietijos, bet ir iš Šveicarijos, Italijos, Ispanijos, Prancūzijos, Belgijos, Olandijos, Anglijos ir net iš JAV. Dalyvių tarpe buvo du ministeriai, 5 profesoriai, 15 daktarų, 13 kunigų, eilė darbininkų, gydytojų, inžinierių, mokytojų, žurnalistų, rašytojų, menininkų ir 7 Darbo kuopų karininkai su ryšio karininku inž. Augustaičiu.

LIETUVOS PASIUNTINIO PRANCŪZIJAI DR. BAČKIO KALBA

Ypač didelį entuziazmą sukėlė Lietuvos pasiuntinio min. dr. Bačkio dalyvavimas ir jo nepaprastai nuoširdi sveikinimo kalba, kurioje gerb. ministeris labai pozityviai įvertino LFB veiklą, pabrėždamas, kad „LF sąjūdis yra kilęs ir atsiradęs sunkiais tėvynei laikais. Šis sąjūdis savo aukomis ir žygiais yra įrodęs, kad lietuvių tautos dvasia visuomet lieka gyva ir kad sunkiais — tragiškais momentais pasireiškia naujos jėgos, kurios spinduliuoja ne tik vidaus gyvenime bet tą spinduliavimą pareiškia ir užsienyje — tarptautiniame gyvenime".

Su nemažesniu entuziazmu buvo sutiktas ir prof. Maceina.

Pažymėtina, kad LFB studijų savaitės dalyvius žodžiu pasveikino ir **inž. Pr. Zundė,** Vokietijos Kr. Valdybos pirmininkas, taip pat teigiamai įvertindamas LF veiklą ir drauge primindamas, kad Vok. Kr. Valdyba šiais metais pasekė ELFB studijų savaitėmis, suruošdama jaunimo stovyklą su paskaitomis.

Ypatingo dėmesio susilaukė LF Valdybos pirmininko JA Valstybėse **prof. J. Brazaičio** sveikinimas ir pranešimas, skaitytas konferencijos metu.

DAUG JAUNIMO IR BIČIULIŠKOS NUOTAIKOS

Verta paminėti, kad st. savaitėje dalyvavo daug jaunimo ir **kad jis** aktyviai reiškėsi programos išpildyme bei diskusijose, rasdamas puikiausį sutarimą su vyresniaisiais. Pabrėžtina ir st. savaitėje viešpatavusi, jau iš anksčiau pažįstama bičiuliška nuotaika. Visi dalyviai, nežiūrint, kad jų tarpe buvo įvairaus amžiaus, įvairaus išsilavinimo ir įvairioms srovėms priklausančių, jautėsi lyg viena didžiulė šeima, po ilgo nesimatymo vėl kartą susitikusi. Jokio trynimosi, jokių nesusipratimų, nes buvo liečiami tokie klausimai, kurie visus jungia.

KAIP PIRMIEJI KRIKŠČIONYS...

ELFB, be studijų savaičių ar konferencijų, savo veikla pasireiškia ir bendruomeniniame gyvenime, vyresniųjų bičiulių moksliniais darbais, paskaitomis, išplėsta veikla spaudai remti ir informuoti straipsniais (per Europos Lietuvių Informaciją — ELI), lietuviškų knygų platinimu bei bibliotekų steigimu, rėmimu vargo mokyklų, parėmimu kultūrinių parengimų ir t. t. Toji ELFB veikla atsispindėjo ir šių metų studijų savaitėje bei konferencijoje. Todėl nenuostabu, kad iš dalyvių teko nugirsti tokių pasisakymų: „Esu pritrenktas to, ką čia pamačiau. Atvykau nepasitikėdamas, išvykstu susižavėjęs". ‚čia pamačiau, kad LF savo veikla Lietuvai ir lietuvybei įrodė ne žodžiais, bet darbais, neieškodami sau iš to jokios asmeniškos naudos, ir kad LF yra milžiniška jėga". Arba štai vieno žymaus žurnalisto žodžiai: „Jūs, kaip pirmieji krikščionys, darbuojatės su pasišventimu ir pasiaukojimu, tuo pačiu užkrėsdami bei patraukdami į save ir kitus". Tai tik keletas iš daugelio nugirstų panašių pastabų, tačiau tikslių. ELFB veikia ir ta veikla vis labiau pastebima ir remiama naujų bičiulių. LFB sąjūdis auga, atkreipdamas ir kitų sąjūdžių bei grupių dėmesį. Negali to nepastebėti ir veiksniai, nes tai yra jėga, su kuria negalima nesiskaityti. Todėl reikia tikėti, kad Lietuvių Fronto Bičiulių sąjūdis neužilgo atliks ir reikšmingą vaidmenį lietuvių politinei vienybei atstatyti.

— -- —

Studijų savaitę atydžiai sekė ir Amerikos Balso Lietuvių Sekcijos, Miunchene atstovas prof. dr. Pr. Padalis. Svarbiausius momentus, kaip ELFB Valdybos pirmininko ir atstovų iš įvairių Europos valstybių sveikinimus kraštui, Valandą tėvynei bažnyčioje, paskaitų ištraukas ir dalį meninės programos, įrekordavo ir po to radio bangomis ištisą savaitę siuntė į pavergtą Lietuvą.

M. M. (ELI)

Jaunimo Teatro vaidintojai, suvaidinę rugpiūčio 25 d. Lietuvių Salėje P. Vaičiūno „Sudrumstą ramybę".

Antaniną Jakaitytę prisimenant

Lietuvoje, Zanavykų krašte, prieš tris metus mirė uoli lietuvių katalikių moterų veikėja Antanina Jakaitytė, išgyvenus 71 metus. Ta žinia lietuvius, gyvenančius laisvėje, pasiekė tik šiomis dienomis.

Savo gyvenime velionė A. Jakaitytė pasižymėjo ne tik Lietuvoje, bet ir Amerikoje nepaprastai energinga veikla už lietuvių moterų lygias teises su vyrais, teises tiek visuomenėje, tiek ir politikoje. Lietuvoje ji buvo uoli moterų organizatorė į Lietuvių Moterų Draugiją ir tos organizacijos leidžiamo laikraščio „Lietuvaitės" platintoja.

1913 m. pradžioje ji nuvyko į Š. Ameriką ir ten per šešis savo gyvenimo metus ji darbavosi lietuvių moterų švietimui ir organizavimui į draugijas. Ji buvo iniciatorė ir kartu su Uršule Jokūbauskaite, Antanina Nausėdiene ir kitomis veiklesnėmis lietuvaitėmis įkūrė Lietuvių R. K. Moterų Sąjungą Amerikoje, su mėnesiniu laikraščiu „Moterų Dirva". Būdama karšta organizatorė, ji daug prisidėjo prie tos organizacijos skyrių kūrimo Worcestery ir kitose lietuvių kolonijose.

Nuo pat jaunystės ji veržėsi į mokslą. Deja, tais laikais, kada Lietuvą buvo užgrobę rusų carai, mūsų tėvynėje ne tik lietuvių mokyklos, bet ir lietuviška spauda buvo draudžiama. Ji neturėjo progos patekti į mokyklą. Savo dideliu ryžtingumu ji pripuolamai įsigijo mokslo žinių slaptoje lietuviškoje mokykloje ir godžiu skaitymu iš Prūsų pasienio slaptai gaunamos rusų žandarų persekiojamos lietuvių literatūros. .....

Jakaitytė buvo sumani dainoms ir eilėms rašyti. Kai kuriems savo eilėraščiams ji sukūrė ir melodijas (Sintautų bažnyčia, Daina apie blaivybę ir t. t.), kurios buvo dainuojamos Sintautų ir kitose zanavykų parapijose.

Užsibaigus pirmajam pasauliniam karui ir Lietuvai pasiskelbus nepriklausoma valstybe, Jakaitytė grįžo į tėvynę. Pasistačius medinį namelį Lukšių miestelyje, nuošaliu gyvenimu stengėsi atstatyti pašlijusią sveikatą. Deja, savo pirmykštės energijos ji jau nebeatgavo. Karo veiksmams einant, jos namelis Lukšiuose supleškėjo nuo gaisro, ir jai teko prieglaudos ieškoti tėviškėje Bridžių km. pas brolį Jurgį Jakaitį, kol komunitai jo ūkio neužgrobė į kolchozą ir brolį su žmona ir vaikais neištrėmė į Rusijos šaltuosius tyrus. Apie Jurgio Jakaičio likimą iki šiol nieko nežinoma. Nėra žinių taip pat, kur mirė ir kur palaidota lietuvių moterų veikėja Antanina Jakaitytė.

Argentinos lietuvių kolonijai gerai pažįstamas velionės brolis Gerb. kun. J. J. Jakaitis už jos vėlę Aušros Vartų šventovėje rugsėjo 12 d. atlaičė iškilmingas gedulo Mišias.

LEONARDAS SRUOGA

ARGENTINOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ IR SPAUDOS TARYBAI KURIANTIS

*

Kiek galima spręsti, Tarybos organizavimo darbas yra įpusėjęs. Kaip ir kiekviename plataus masto reikale, pasitaikė iki šiol nemaža sunkumų ir nesklandumų, pasitaikė ir klaidų.

Atrodytų, kad perdaug laiko sugaišta ir tebegaištama įstatų ar taisyklių svarstyme. Jei vien priklausymas Tarybai neuždeda nei vienai organizacijai jokių įsipareigojimų ar prievolių, iš viso kokios svarbos turi tos taisyklės? Aišku, įstatai reikalingi, bet kur kas svarbesni yra tikslai ir uždaviniai, kurie stovi prieš organizuotą lietuvių visuomenę. Jei yra visuotino pritarimo Tarybos sudarymui, nuo jų ir būtų buvę tiksliau pradėti.

Tarybos organizacinė komisija yra priėmusi Tarybos artimiausios veiklos gaires, ties kuriom pravartu trumpai apsistoti. Tie uždaviniai yra sekantieji:

I.

Sudarymas metinio kalendoriaus visų organizacijų svarbesnių švenčių (sukaktuvių ir pan), kad išvengus žalingų sutapimų. Iš tikrųjų, ar maža buvo atvejų, kai kelios draugijos tą patį vakarą pasirinkdavo svarbesnio parengimo įvykdymui, tuomi visos nukentėdamos? Tarybai sudarius ir paskelbus minėta kalendorių, visų organizacijų vadovybės turės kaip persitikrinti. Ne tik persitikrinti, bet ir pasiruošti dalyvavimui broliškų organizacijų šventėse su meninėm ir kultūrinėm pajėgom, priduodant reikalingos reikšmės ir iškilmingumo svarbesnių įvykių paženklinimui mūsų kolonijos istorijoj.

II.

Sušaukimas Argentinos lietuvių jaunimo sąskrydžio ar kongreso, kviečiant visų jaunimo organizacijų valdybas, draugijų atstovus, jaunimo organizacijų valdybas, draugijų atstovus, jaunimo sąjūdžių vadovus ir pavienius įtakingus asmenis.

Tas sąskrydis turėtų (a) išaiškinti jaunimo pageidavimus, liečiančius veiklos sąlygas, įrengimus ir patogumus visose lietuviškose draugijose ir centruose, (b) apsvarstyti surengimą, žiemos metu, eilės grynai lietuviškų meno ir šokių vakarų lietuviškose salėse, (c) apsvarstyti iškylų, pramogų ir sporto varžybų programą vasarai.

Panašus sąskrydis gali turėti nepaprastą reikšmę ir atnešti ypatingai daug naudos. Jo pasėkoje gal išeitumėm iš žodžių ir pereitumėm į darbų sritį jaunimo pritraukimo ir išlaikymo reikale. Tam laikas jau tikrai pribrendęs.

III

Pastoviai susitarti del bendro minėjimo žymesnių tautinių švenčių ir įvykių.

Žinome, kad daugelis tokių švenčių yra minimos LICA. Būtų tikrai naudinga išsiaiškinti del tinkamo talkininkavimo pasišventusiems LICA veikėjams ir drauge užtikrinti, kad tų įvykių atgarsiai nuskambėtų visose vietovėse, kur tik yra mūsų tautiečių. Nepakanka apsiriboti viena sale, viena proga.

IV.

Išvystyti stiprią akciją, siekiant, kad kiekvienas tautietis priklausytų bent vienai lietuviškai draugijai ir prenumetruotų bent vieną Argentinos lietuvių spaudos organą.

Žinome, kad yra šimtai ir tūkstančiai Argentinoje gyvenančių lietuvių, kurie dar nepriklauso lietuviškom draugijom, nesidomi lietuviška spauda. Juos turėtumėm patraukti, nes nuo to tiesioginiai priklauso visų organizacijų ir spaudos gerbūvis ir pažanga. Nėra abejonės, kad **bendromis pastangomis** tai galėtumėm pasiekti.

Kaip matome, pirmosios ALOST veiklos gairės gali duoti visiems vienetams daug apčiuopiamos naudos ir atnešti puikių vaisių ateityje. Tam yra dvi būtinos sąlygos: kad visi vienetai — organizacijos ir spauda — užmegstų pastovų ryšį Tarybos rėmuose; kad numatytų tikslų siekimo deriniui būtų paskirtas darbingas vykdomasis organas.

Taryba mūsų sąlygose gali sudaryti nuomonių ir pažiūrų junginį, iškelti pageidavimus, išryškinti sumanymus, nustatyti darbo gaires. Taryba, tačiau, negalės pati vadovauti bei derinti sutartinę veiklą, kadangi Tarybos nariai bus iš įvairių ir tolimų vietovių ir jiems bus neįmanoma dažnau susirinkti nei pasikeisti mintimis. Kils, todėl, būtinas reikalas, kaip kad anksčiau buvo minėta, pavesti veiklos derinimą atatinkamam vykdomajam organui, sudarytam iš Tarybos narių ar pašaliečių, mažiausiai sekančios sudėties:

1) Pirmininkas.
2) Vicepirmininkas ir atstovas ryšių palaikymui tarpe visų Tarybą sudarančių vienetų.
3) Spaudos atstovas (LAIKAS).
4) Spaudos atstovas (BALSAS).
5) Atstovas ryšių palaikymui su užsienio lietuviškom organizacijom ir spauda.
6) Atstovas jaunimo sambūrių reikalams.
7) Atstovas meninių ir pramoginių parengimų derinimui.
8) Protokolų sekretorius.

Nuo Vykdomojo organo tinkamo sudarymo priklausys Tarybos pasisekimas ir, greičiausiai, visa jos ateitis.

Atrodo, todėl, kad būtų sveikiausia nebejieškoti kabliukų Tarybos įstatų projekte, bet imtis gyvenimiškų žygių Tarybos sudarymui, artimiausių darbų gairių nustatymui ir darbingo vykdomojo organo paskyrimui.

Tolimesnis bendras patyrimas parodys, ko trūksta, kas naudinga, kas ir kaip plėtotina.

*) Straipsnis diskusinis. Red.

Moterų Skyrių redaguoja mok. Elzė Diminskienė, Necochea 604, Hurlingham, Buenos Aires

MŪSŲ MOTERYS

K. K. Lizdeika yra vienas iš tų garbingų senosios kartos atstovų, kurie caristinės okupacijos metu kovojo ir siekė tautos laisvės. Jos sulaukęs ir toliau dirbo visuomeninį ir kultūrinį darbą. Komunistinė okupacija privertė šį tautos veteraną apleisti savo numylėtą tėvynę ir ieškoti pastogės, kaip ir daugumai lietuvių, svetimame krašte.

Nos darbas ir metų našta gerbiamą K. K. Lizdeiką slegia, tačiau laukiame su didžiausiu nekantrumu Jo straipsnių, kurių temas pats šio straipsnio gale paminėjo. Anų lietuvių pavyzdžiai gal nevienai skaitytojai papasakos apie tą sunkų kelią, kuriuo liet. moteris vedė savo vaikus ir tautą su dideliu pasiaukojimu ir stipriu patriotizmu į tautos ir krašto nepriklausomybę.

Gerbiamam straipsnio autoriui norėtume palinkėti daug jėgų ir vėl sulaukti Lietuvos išlaisvinimo.

Redaktorė

Nuostabu, kad buvo ir net dabar yra tautų, kurios mano, kad moterys esančios būtybėmis žemesnėmis, prastesnėmis, mažiau reiškiančiomis, negu vyrai. Suprantami žmonės, kurie fizišką jėgą vertina aukščiau dvasiškos, bet kuomet tai stebime vadinamuose kultūringuose kraštuose, tai jau kaužin kas ten yra netvarkoje.

Ak buvo ir pas mus laikai, ir ne tokie seni, — prieš 60, ar net 50 metų, kuomet sakydavo: kam toms moterims (mergaitėms) mokslas? Į kariuomenę jų neims, o kunigais jos vistiek nebus?" Bet tai buvo tuomet, kaip mūsų tėvynė vilko kietą maskolių jungą, kuomet ir vyrams nebuvo lengva prasimušti į mokslo sritis, ir įsigyti pav. gydytojo, inžiineriaus, ar juristo specialybę. O ir įsigijus tekdavo apleisti savo tėvynę ir dangintis į plačią Maskoliją, kur palyginus buvo lengva pritaikyti savo specialybę ir labai gerai įsikurti. Maskolių politika veikė: tamsi aplinka — kortauninkai girtuokliai, visokeriopi nihilistai (arba „čiornosotensai") taip veikdavo, kad daugumoje mūsiškiai nutautėdavo, vesdavo maskalkas, ir net pravoslavais tapdavo! Ir taip pamažu pamiršdavo ne tik Lietuvą, bet ir savo varganą kaimą vargstančius jame tėvelius ir gimines.

Mūsų moterys šito viso išvengė. Mūsų moterų moralinė ir kultūrinė įtaka šeimoje tiek žiloje senovėje, tiek prieš šimtmetį buvo labai ryški ir didelė. Tokia ji privalo likti ir dabar. Ir kiek man žinoma okupuotoje tėvynėje ji tokia ir yra. Anais laikais tik mergaitėms skirtų mokyklų (aukštesnių) nebuvo. Jos pradėjo kurtis tik po 1905 metų revoliucijos. Susikūrus mūsų kultūrinėms organizacijoms, kaip „Žiburys", „Saulė", Liet. Mot. Katal. Draugija ir panašiai atsirado ir mergaitėms atatinkamos mokyklos. Tačiau ir prieš tai mūsų moterys nebuvo tamsios, bemokslės. Juk mes visi atsimename mūsų dailininko Rimšos kūrinį — *verpianti moteris moko savo vaikutį skaityti.* Jug beraštės šito padaryti būtų negalėjusios, Tai ir buvo *Pirmoji slapta Lietuviškoji Mokykla,* kurios net maskolių žandarai negalėjo sutrukdyti. Šito mes neprivalome užmiršti. Taip pat neprivalome užmiršti ir tų šimtų nežinomų kaimo daraktorkų, kurios eidamos iš namo į namą (kad sunkiau būtų susekamos) mokė kaimo vaikučius lietuviškai skaityti ir rašyti. Tai buvo pavojingas, labai pavojingas žygis: gręsė suėmimas, kankinimai kalėjimuose ir ištrėmimas į Sibiro tyrus.

Andai bevartydamas knygą apie Lietuvos knygnešius, aš nustebau; kiek ten moteriškų vardų suminėta tarpe tų šimtų knygnešių!

Šiam darbui, patys numanote, ne tiek fiziškų jėgų tereikėjo, kiek dvasios prakilnumo, ryžtingumo ir savo tautai, savo kenčiančiai tėvynei pasišventimo. Tik pagalvokime: sugavus knygnešį žandarai tiek jį kankindavo, mušdavo, kaip sakoma plaučius jam atmušdavo, kol į kalėjimą įgrūsdavo. Aš asmeniškai pažinojau keletą knygnešių. Aš buvau dar tik gimnazijos mokinys ir baisėdamasis klausydavau jų pasipasakojimų. Tiesa, be knygos jie man parnešdavo revolverių ir šaudmenų. Šitos „prekės" irgi buvo anais laikais mums reikalingos; tai buvo anais „laisvės metais", arba tiksliau — prieaušris mūsų išlaisvėjimo.

Visa tai turint omenyje reikia tik stebėtis mūsų moterų narsumu. Man rodos būtų labai gera, kad knygų leidėjai atspaustų naują laidą apie mūsų knygnešes ir knygnešius. O jeigu mūsų rašytojai ir rašytojos dar supopuliarintų ir pritaikytų mūsų jaunimui knygnešių žygių bei nuotykių aprašymą, tai būtų atliktas didelis tautinio auklėjimo darbas.

Neužmirškime, kad *knygnešių* niekur pasaulyje nebuvo: *tai yra gryna Lietuvių tautos apraiška, tai yra lietuvių kova del savo tautiškos kultūros.* Kaip niekur pasaulyje jūs nerasite lietuviškų kryžių, smūtkelių pakelėse, lietuviškų juostų, drobių, skrynių tulpėmis rašytų, darželių rūtomis prisėtų bei pinavijų, vien tik mūsų tėvynėje, arba kad ir į svetur nuklydusią tautietę...

Atsiliepdamas į kvietimą gerbiamos „Moteris ir Gyvenimas" Redaktorės, aš ir norėčiau (jeigu sutiksite) plačiau aprašyti mūsų moterų vaidmenį tiek šeimos gyvenime, tiek visuomenėje, tiek valstybės atkūrime.

Prsipažinsiu, man labai prie širdies tiko mūsų senoviškų *podžių* „kultas", *dėdienių ir dėdžių* „luomas", mūsų atgimusios tėvynės kultūrinio baro *inteligenčių kūrėjų* tipas.

Tačiau, deja, pradedu nusivilti šių dienų „poliruotais nagais" *poniutėmis,* dovanokite man už tiesmuką žodį.

K. K. Lizdeika

Vargo Mokyklos idėja turi būti įgyvendinta išeivijoje lietuvės inteligentės, kurią paruošė Neprklausomos Lietuvos mokykla.

Lino drobulės, batistas, atlošas ir nylon

Nuo senų laikų moterys kreipė daug dėmesio į gražius baltinius. Jos verpdavo ir ausdavo drobes, iš jų siūdavo lovai, stalui ir sau reikiamus baltinius, kuriuos papuošdavo apmegzdamos mezginiais, siuvinėdamos vienspalvius ar spalvuotus raštus. O lietuvaičių austi rankšluosčiai — tikri meno kūriniai! Surinkti gražiausi raštai, galai užbaigti plačiu mezginiu. Ir kraudavo merginos savo pagamintus baltinius į skrynias; jų būdavo ištisi ritiniai, ir tuzinai. Atidarius skrynią ar spintą galima buvo spręsti apie merginos darbštumą, tvarkingumą bei jos sugebėjimus.

Gražūs baltiniai buvo ir yra kiekvienos moters mėgiami. Moterų norai nepasikeitė, pasikeitė tik baltinių mada, jų medžiaga bei pasiuvimas. Liną pakeitė medvilnė ir kitos medžiagos, rankomis megztus papuošimus — ploniausi fabriko mašinų išdirbiniai, kurie yra lengvai plaujami ir užima mažiau vietos spintoje. Kūno baltiniams šiuo metu yra labai giriamos nylon medžiagos. Jau dauguma moterų turėjo progos įsitikinti tos medžiagos patvarumu, beto ji labai lengvai plaunama. Nuo naktinių marškinių pamažu pereinama prie naktinių „sukneliių". Jų medžiagos įvairiausios: batistas, nylon, flanelis ir šilkas. Spalvų kombinavime turi progos pasireikšti kiekvienos moters skonis.

Mergaitėms, dukrelėms yra žavingi batistiniai baltinėliai su kaspinėlių bei mezginėlių papuošimu. Jų pasiuvimas turi būti patogus, geriausia nuo pažastėlių pakankamai paraukti, tokiu būdu taip greitai neišauga. Nemažiau gražūs ir įvairūs ir dieniniai baltiniai į kuriuos kreipiama lygiai tiek dėmesio, kaip ir į viršutinius rūbus. Jų spalva ir modelis derinama su viršutinių rūbų pasiuvimu. Dažnai apatinis yra viršutinio rūbo „ramstis" ir jam priduoda tinkamą formą. Reta moteris gali pasidžiaugti didesniu tiek viršutinių, tiek apatinių rūbų kiekiu, todėl tinkamas pasirinkimas ir tvarkingas užlaikymas yra labai svarbus. Be visų mados prašmatnybių būtina sąlyga yra švara. Negali gerai atrodyti moteris, kad ir elegantišką suknelę užsivilkusi, jei jos apatiniai rūbai nebus tvarkingi. Blogą įspūdį padarys svečiams paruoštas stalas, jei staldengtė bus suglamžyta ir dėmėta, netik nehigieniška bet ir nemalonu ilsėtis nešvariais baltiniais paklotoj lovoj.

Nesvarbu iš kokios medžiagos pagaminti baltiniai: nylon mezginių, atloso, lino ar medvilnės, moteris juos pirkdama neprivalo užmiršti grožio ir harmonijos, kurios nemažiau buvo ir mūsų senelių kraičių skrynioje.

Viktorija

Šių laikų merginos tipas

Didžiausi pasaulio moterų žurnalai norėjo nustatyti šių laikų merginos tipą. Jie išsiuntinėjo savo skaitytojoms anketas, iš kurių paaiškėjo merginų galvosena ir jų siekimai.

Iš penkių kontinentų buvo gauta 50.000 užpildytų anketų. Iš jų buvo išrinkta kiekvienai valstybei po vieną atstovę. Tas atstoves "Elle" administracija pakvietė į Paryžių. Tai buvo drąsus sprendimas, kuris davė pagrindo abejoti jo įgyvendinimo sklandumui. Juk buvo 19-ka skirtingų tautybių, 15 kalbų, 5 skirtingos religijos ir 3 skirtingos rasės, skirtingi papročiai ir pagaliau jų valstybių santykiai nevisados sklandūs buvo. Tačiau rengėjų pastangos nebuvo apviltos. Kai šios devynioliika merginų Paryžiaus aerodrome atsisveikino, gausiai riedėjo ašaros per baltus, gelsvus ir juodus veidelius...

Per visą viešėjimo metą neįvyko joks nesusipratimas. Jei kartais pritrūko žodžių, vistiek viena kitą suprato. Sunku buvo japoniukei priprasti prie europietiškų valgių, bet jai patiekdavo ryžių ir arbatos. Žavingoji Izraelio studentė Ofira, kaip dera tikinčiai izraelitei, šeštadieniais nekeliavo, o egiptietė Leinab nuo 3 val. iki 18 val. pasninkaudavo, nes tai buvo mahometonų pasninko mėnuo. Vokietaitė pastatė viešbuty už durų batelius ir nustebo, kai sekantį rytą juos neruvalytus rado. (Prancūzijoj viešbuty svečiai turi patys batus valytis). Linksmoji amerikietė Marilyn tai pastebėjo ir pati nublizgino draugės batukus. Įdomiai šios 19 merginų praleido laiką Paryžiuje, aplankė jo apylinkes ir buvo priimtos žymiausių asmenų. Jos buvo net į Monaco vestuvėm nuvykusios ir buvo priimtos Prancūzijos prezidento.

Mums ne tiek jų kelionės įspūdžiai ir jų skirtingos išvaizdos yra idomu, kiek jų atsivežti obalsiai ir anos 50.000 anketų.

Šių laikų mergina nėra „sugedusi" kaip kad dažnai girdėti tenka. Ji yra galvojanti, nuoširdi ir kupina gražaus idealizmo. Ji nėra užsidariusi, bet aktyviai dalyvauja savo tautos visuomeniniame gyvenime ir domisi bei rūpinasi viso pasaulio aktualiausiais klausimais bei jo ateitimi. Jos išlavintas protas ir nesugadinta širdis ieško kelių laimingesniam tautų gyvenimui.

Valstybės vyrai yra įsitikinę, kad pasaulio ateitį nulems jėga ir karai. Šių laikų merginos tiki, kad pasaulio ateitį nulems tikėjimas, socialinės reformos, mokslas ir technika. Jos visos svajoja apie gausias šeimas, o iš savo būsimojo vyro reikalauja bendro tikėjimo, bendros socialės padėties, jautrumo, švelnumo ir bendros pasaulėžiūros. Beveik visos naudoja kvepalus ir kitas kosmetikos priemones, priešingos nikotino ir alkoholio vartojimui.

Geriausias jų patarėjas motina, o mėgiamiausias rūbas — sijonas ir megztinukas. Dar nevisų kraštų merginos gali su jaunu vyru vienos iš namų išeiti, o tos, kurios išeina, retai apsimoka restorano ar teatro sąskaitas. Į klausimą: „ką darytumėt, jei staiga praturtėtumėt?" Dauguma atsakė, kad pirktų namus ir baldus, kitos dovanų artimiesiems, tik viena izraelitė norėtų daug gražių rūbų nusipirkti. Visos 50.000 anketų užpildžiusios pasisakė, kad yra laimingos. Įdomūs buvo šūkiai, kuriuos atsivežė kiekviena atstovė.

Švedė atkreipia merginų dėmesį į jaunystės vertę ir grožį, nors sako, truputis pinigėlių jos laimę dar padidintų... Ji yra fabriko direktoriaus sekretorė. Jauniausia buvo egiptietė, ji pasiryžusi daug studijuoti ir daug dirbti. Australės šūkis viso pasaulio merginoms: „Tikėkit Dievu ir ateitis jums priklausys", o belgė skatina visas pasaulio merginas paduoti viena kitai ranką. Brazilietė, kuri su savo motina atvažiavo, galvoja, kad dvasinės vertybės yra raktas, kuris atrakina visas duris. Danė kviečia visas artimo meilę skleisti. Anglė įspėja merginas, kad mažiau flirtuotų. Simpatingoji tamsiaodė iš Kamerūno yra gimnazistė, ruošiasi techniką studijuoti. Jos šūkis: „Sėk laimę ir pati būsi laiminga". Graikijos atstovė studijuoja teisę ir farmaciją. Jos nuomone tik tikėjimas ir meilė suteiks mums laimingesnę ir gražesnę ateitį. Mažoji japoniukė yra diplomatinėj tarnyboj. Ji pataria bet kokiu atveju neprarasti šypsenos. Olandė giliai gyveniman žvelgia. Ji galvoja, kad būti mylimam yra privilegija, bet mylėti yra mūsų pareiga.

Jei susirinkę diplomatai į konferencijas eitų tokių kilnių jausmų vedini, kaip šios dvylika atstovių, pasaulyje būtų mažiau nelaimių ir visos tautos galėtų laisve džiaugtis. Reikia manyti, būsimų motinų ir žmonų kilnūs ir gražūs siekimai nebus be pasėkų. Jei visos moterys skleis pasaulyje kilnias idėjas, gal ir vyrų akys bei protas pamatys ir supras tas baisias jų vedamos politikos pasėkas.

PARYŽIUS PRADĖJO STROPIAI MEGSTI

Jei pirma megstinukai buvo tik vėsesnėmis dienomis dėvimi, tai dabar juos dėvi su ilgu sijonu net vakare. Paryžiaus madų kūrėjai perėjo prie paprastos linijos, jų fantazija bekarpydama brangiausias medžiagas tarytum pavargo ir jie pradėjo megsti...

Megztinukų yra įvairiausių spalvų, storesnių ir plonesnių, vilnonių ir medvilninių siūlų. Charakteringiausias bruožas tai ilgas liemuo, kurie siekia klubus lygia t. y. neįimta linija. Kaklo užbaigimas pritaikytas dėvimam laikui; uždaras ar net labai atviras tarytum vakarinės, nuogais pečiais suknelės. Spalvos ryškios: balta, žalia ir vis dažniau pradeda rodytis violetinė.

Vakarui dėvimi puošnūs, karoliais siuvinėti ir be rankovių.

Vargu ar megstinis pakeis puošnią vakarinę suknelę, tačiau darbui, gatvei ar išeigai sijonas ir gražus megstiniukas yra tikrai praktiškas ir skoningas rūbas, kurio ir priežiūra yra lengvesnė negu šilkinių, batistinių ar popelininių bliuzelių.

Mezga Paryžius, megskim ir mes. B. Aires turime savo mezgimo specialistų Villa del Parque, Melnique 3224 turi savo mezgimo salioną p. Sadkauskienė, kuri nemokamai klijentes supažindina su naujausiais modeliais ir mezgimo būdais. Ji turi įvariausių siūlų pasirinkimą.

Nors šį darbą daugumoje atlieka mašinos, tačiau rankų darbas buvo ir liks visados vertinamas.

Vasarai yra gražu baltas plačiomis rankovėmis švarkas iš medvilninių siūlų, o vėsiomis dienomis megstas apsiaustas iš vilnonių siūlų.

Viktorija

Ateities virtuvė

Revoliucija yra labai modernus reiškinys, ji pasireiškia daugelyje gyvenimo sričių, net ir virtuvės neaplenkdama. Maisto produktai ištirti ir nustatyta jų vertė bei reikalingumas žmogaus organizme. Medicina turi kulinarijai daug įtakos. Gydytojai nuolatos ragina prie paprasto ir naturalaus saikingo maisto. Neatsilieka ir virimo technika bei jos priemonės. Jos tikslas atpalaiduoti šeimininkę nuo nereikalingo darbo. Šeimininkė neprivalo visą laiką virtuvėje praleisti, ji turi turėti laiko paskaityti ir kitokiom pramogom pajvairinti ir praturtinti savo dvasinį gyvenimą. Jos darbo našumas ir sklandumas priklauso daug nuo tinkamo virtuves įruošimo. Kiek jėgų ir laiko sualkvojama blogoj virtuvėj! Ypatinga pažangą padarė Jungtinėse Am. Valstybėse. Štai — Rayton Manufactury of Waltman Massuchusetts demonstruoja naujausius augštos įtampos elektrinius virimo įtaisus. 2½ kg. bulvių išverda per 8 minutes, mėsa iškepa per 8 sekundes, uogienė per 1½ minutes, višta per 10 minučių. Išvirus ar iškepus vaigiui, automatiškai suskamba skambutis, tad nėra pavojaus sudeginti. Virimui indai padaryti iš stiklo, porcelano ar plastinės medžiagos. Jie neįkaista ir lengvai duodasi valomi. Tai ypatingai praktiška viengungiams, nenusidegina pirštų ir pan. Karštam kavos virdulliui nukelti nereikia nė nosinės...

SEKMADIENIO
RIMČIAI

SU KUO DRAUGAUJI?

DRAUGYSTĖS PAGRINDAS

Visi žmonės nori pagarbos, meilės, — nori rasti tikrą draugą. Tie visi dalykai turi didelę vertę; brangesni až auksą, neįkainuojami. Tačiau kad žmogus susilauktų pagarbos, kad jis būtų mylimas, kad su juo kiti draugautų, reikalingos tam tikros savybės ir sąlygos, be kurių visi tie dalykai tik skambūs žodžiai, bet jokia realybė.

Gan dažnai sutinkame gyvenime „laimingų" žmonių, kuriuos visi gerbia, atrodo, visi juos myli, su jais nori draugauti. Bet giliau susipažinę su jais, nustembame, kad jie neturi nei vieno draugo. Juos visi gerbia dėl prigimtų savybių: vienus dėl grožio, kitus dėl kitų dalykų, bet nei vienas jais nepasitiki. Jeigu pagarbos ir meilės bazė būtų įgimtos žmogaus savybės, tai tikrai didesnė žmonių dalis liktų be pagarbos ir meilės, nes didessė žmonių dalis tų dalykų neturi.

Tikrosios pagarbos ir meilės mastas yra visai kitas. Žmogus žmogų gerbia ir myli ne dėl prigimtų savybių, bet dėl įgytos vidinės kultūros: kiek žmogus yra žmogumi. „Pagal rūbą žmogų sutinkame, pagal būdą jį išlydime", kaip yra išsireiškęs vienas rašytojas.

Tiesa, Dievas įsakė mylėti net priešus, gera daryti net tiems, kurie mūsų nekenčia, mylėti antgamtine meile, tačiau ši pagarba priešui yra visai iš kito motyvo, be paties žmogaus nuopelnų ir niekas tokio žmogaus nesirinks sau draugu. Pagarba ir meilė, kurią žmogus užsitarnauja savo elgesiu, gerais įpročiais, prielankumo santykiais yra tikroji vertybė ir bazė tolimesnei draugystei

Jau minėjome, kad gimdamas žmogus atsineša tam tikras savybes. Metų bėgyje jis formuojasi, tobulėja veikiamas įvairiausių veiksnių. Pedagogikos moklas sako, kad visi veiksniai turi įtakos tolimesniam žmogaus gyvenimui, nors ne visi lygiai. Todėl tėvai, jeigu yra galima, turi žiūrėti, kad visi veiksniai, kurie priklausomi nuo jų, būtų teigiami. Tarp daugelio veiksnių turinčių įtakos į žmogaus auklėjimą ir auklėjimąsi yra ir draugai.

Draugas draugui turi didelės reikšmės. Lietuviškas posakis sako: su kuo sutapsi, tuo ir pats tapsi. O šv. Augustinas, berods, yra išsireiškęs, kad pasakyk, ka tu myli, o aš pasakysiu, kas tu esi. Tačiau reikia konstatuoti, kad mažai yra tikrų draugų su Jean le Presbytere, nes mažai yra žmonių tikrąja prasme.

DRAUGYSTĖS APTARIMAS

Kas yra draugystė? Draugystė, lotyniškai „amicitia", yra abipusė meilė, reiškiama išoriniu prielankumu; pastovi, atsiremianti į kokio nors bendro gėrio siekimą. Tikrojoj draugystės sąvokoj prielankumas kitam grindžiamas draugo meile dėl jo paties, neatsižvelgiant savų interesų. Mylime draugo asmenyje patį gėrį. Draugystė turi reikštis išoriniais veiksmais, nes kitaip tarp jų nebus jokio bendravimo; bus nepažintas prielankumas, nepažinta meilė. Draugystė yra pastovi. Bendras siekiamas tikslas vienija draugus net iki herojizmo. Todėl teisingai sakoma, kad draugai turi būti panašūs, arba turi supanašėti.

Kiekviena draugystė remiasi meile, kur nėra meilės, ten nėra nė draugystės. Norėti kitam gero gali tik tas, kuris tikrai myli. Meilė yra tas ryšys, kuris draugus vienija. Ir kuo tobulesnė yra tarp jų meilė, tuo tobulesnis tarp jų ryšys, vienybė ir tuo tobulesnė draugystė.

DRAUGYSTĖS RŪŠYS

Pagal tai, koks tikslas draugus vienija, skiriasi ir draugystės. Kadangi tikslas gali būti dvejopas: gamtinis ir antgamtinis, taigi ir draugystė gali būti gamtinio ir antgamtiio pobūdžio.

Yra draugų, kurie visus draugystės santykius remia nauda. Ne vieną kartą sutiksime žmones gražiai bendraujant pasaulio interesuose, vieno ar kito darbo srityje. Draugaujama, žodžiu, tik dėl to, kad yra naudos. Tai oportūnistinė draugystė. Palaikomi ryšiai, nes jie naudingi; nutraukus juos seka tam tikras blogis. Girtuoklis, pvz., mielai bendrauja su tuo, kuris turi pinigų. Oportūnistinė draugystė yra menkos vertės; ji gali duoti tik gamtinę naudą, tačiau joje žmogus nuvertinamas, nes mylima ne dėl paties asmens.

Kiti žmonės remia draugystę malonumais. Tai gal daugumos draugystė. Čia neretai sutiksime net skaudžiausių pavyzdžių ir šeimos gyvenime, pačioj intymiausioj draugystėj, jeigu ji buvo pastatyta ant šio motyvo. Sueinama moterystėn neatsižvelgiant religinių skirtumų, amžiaus skirtumo, tautinių skirtumų, grynai dėl paties malonumo ir po kiek laiko įvyksta skaudžios tragedijos, nežiūrėdamas kito tojimesnės laimės, paverčia jį egoizmo auka, kol galutinai prieina prie žmogžudystės ar savižudybės. Toje draugystėj traukė ne dvasia, bet kūnas, todėl tokios draugystės ir baigiasi kūno užmokesčiu, apie kurį kalba šv. Povilas Apaštalas. Tiek malonumai, tiek nauda visiškai neišskiriami net iš tobulos draugystės, jei jie neprieštarauja Dievo valiai, bet jokiu būdu tikroj draugystėj jie neužims pirmaujančios vietos.

Trečioji draugystės rūšis remiasi dorine sritimi, šioje draugystėje siekiama tikrojo gamtinio gėrio — bonum honestum. Ji yra daug pastovesnė, tampresnė ir netiek pavojinga. Tačiau renkantis draugus reikia žiūrėti, kad draugo pasaulėžiūra ir pasaulėžvalga nebūtų mums kenksminga, turint minty, kad draugas draugui turi didelės įtakos.

TIKROJI DRAUGYSTĖ

Be draugysčių grynai gamtinio pobūdžio, yra dar kita draugystės rūšis — antgamtinė, kuri suprantama tik Dievo vaikams; būtent tiems, kurie pripažįsta Dievą ir antgamtinį pasaulį. Ji yra skirtinga nuo pirmųjų, kaip dangus ir žemė. Garsusis pamokslininkas T. Lacordaire, kalbėdamas apie tos rūšies draugystę, sako, kad tokia draugystė yra retas dieviškas dalykas ir tik kilnios sielos pažymys. Jeigu viena draugystė siekia naudos, kita tik malonumo, trečioji prigimtųjų dorybių, tai ši paskutinioji ne ko kito, kai vienas kito tobulinimosi; pagelbėti kitam pasiekti amžinąją Tėvynę, į kurią draugai veržiasi su ilgesiu, trokšdami ten susivienyti pilnutine prasme. Juos jungia vienas ir tai aukščiausias tikslas — Dievo meilė. Jie vienas kitą myli Dievuje ir abu siekia, kad dieviškasis gyvenimas vis pilniau juose skleistųsi. Žodžiu, padeda vienas kitam tapti vis gražesniais ir gražesnis Dievo ir žmonių akyse. Pasitikėjimas ir pasiaukojimas bus nuolatiniai dalykai, kurie juos lydės per visą gyvenimą. Tokia draugystė visiškai nepažįsta dviveidiškumo: gerbia draugo asmenyje geras savybes, tačiau su visiška šventa laisve, nuoširdžiai, nurodo draugui jo ydas ir klaidas, stengdamosi jas pataisyti. Čia nevaidina jokios reikšmės jausmingumas, nors jis ir būtų, nes draugystė paremta vien jausmais — trumpa, praeinanti. Jų draugystė remiasi grynai pasiaukojančiais ir draugystę palaikančiais valios aktais.

Apie tikrąją draugystę gražiai išsireiškia Šv. Raštas: „Malonus žodis daugina draugus, meili kalba didina patrauklumą. Skaitlingi tebūna tavo bendravimai, tačiau patarėjais tebūna vienas iš tūkstančio. Jei nori gauti draugą, pirm jį ištirk, ir nesiskubink pasitikėti juo. Nes yra draugų, kai jiems patinka, tačiau jie tave apleis nuliūdimo dieną. Yra draugų, kurie pavirsta į priešą, ir atskleidžia judviejų nesutikimo ginčą. Yra draugų, kurie yra daugiau už stalo, bet nuliūdimo dieną jie tave palieka. Tavo laimės metu jie bus kaip tu, bet nelaimės dieną atsitolina nuo tavęs. Jei būsi pažemintas, nusikreips prieš tave ir slėpsis, kad su jais nesustiktumei. Atsitolink nuo savo priešų, būk atydus su savo draugais. Ištikimas draugas yra galingesnis ramstis, kas jį rado, rado turtą. Ištikimas draugas neturi kainos ir jo vertė neapskaičiuojama. Ištikimas draugas yra gyvenimo vaistas, jį ras tik tie, kurie bijo Viešpaties. Tie, kurie bijo Viešpaties, yra tikrais draugais, nes kokiu kas yra, toks ir yra jo artimas" (Ekli. VI, 5 — 17).

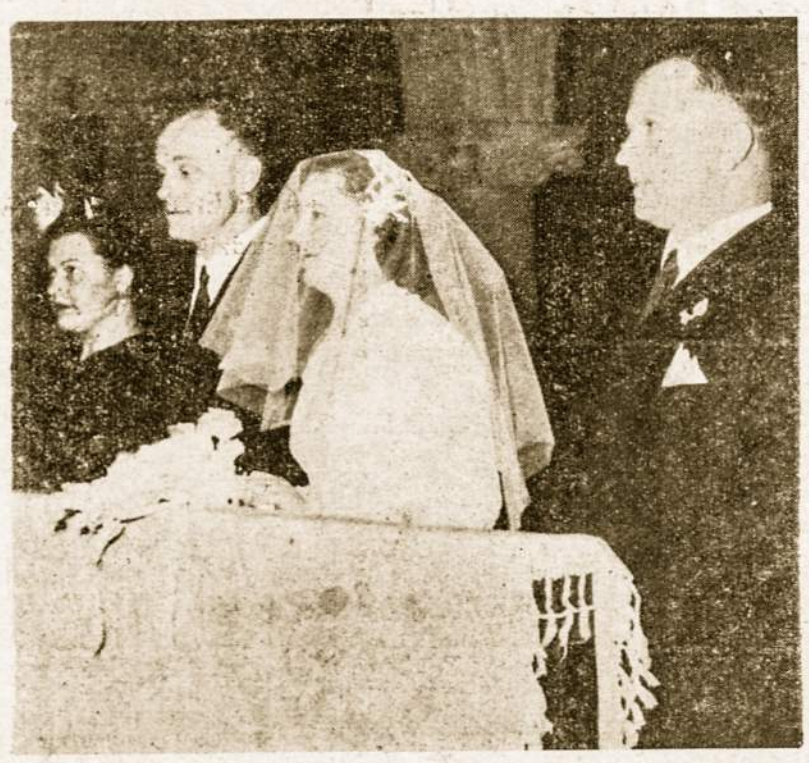

Stefanijos Laucevičiūtės ir Jurgio Ilyncziko vestuvės Aušros Vartų baž nyčioje.

TIKROSIOS DRAUGYSTĖS NAUDA

Iš tikros draugystės turime trejopą naudą. Tikrame draugo asmenyje žmogus randa malonų patarėją, kuriam patiki pačias intymiausias sielos problemas, laukdamas patarimo. Randa pataisytoją, kuris su didesniu švelnumu, negu kiti ir didesne galia taiso klaidas. Beto randa ir guodėją, kuriam su visišku pasitikėjimu gali atverti visus skausmus, jieškodamas paguodos žodžių ir tinkamų vaistų skausmui sumažinti.

Jeigu pasitaiko, kad draugystėje yra netobulumų, tai dar nereiškia, kad yra netikra draugystė. Jei esmėje viskas tvarkoj, tai reikalinga pakantos, darbo ir aukos ir draugystė per ilgesnį laiką išsigrynina. Tikra draugystė yra amžina. Prileidžiant, kad Dievas mus sutvėrė ir pašaukė jį į amžinąją laimę, reikia taip pat prileisti, kaip išsireiškia šv. Tomas, kad ir danguje mylėsime draugus Dievuje, nors pakaktų mūsų laimės vieno Dievo.

Elizabeth Laura Adams, negrų rašytoja, pasakoja iš savo jaunystės atsiminimus. Jai patekus į vieną mokyklą tarp baltųjų, kai pakvietė ją jos draugė Mary Carty, nei viena mergaitė nenorėjusi su ja žaisti. Tada priėjo, rašo, prie manęs Mary Carty, paspaudė ranką ir sako: „Nesijaudink, Elizabeth, aš tave myliu". Elizabeth veidu nuriedėjo ašara. Gilios ir tikros draugės pažymys! Kiek ji suteikė paguodos tai vargšei negriukei, kiek atsparos tolimesniam jos gyvenimui!..

Kiekvienas geras katalikas rinksis tik gerus draugus, juos radęs už juos melsis, brangins, kaip didelį turtą, nes „ištikimas draugas neturi kainos ir jo vertė neapskaičiuojama". A. Klevelis

---

(Elta). Į Vokietijos lietuvių bendruomenės tarybą birželio 29 d. įvykusių rinkimų metu atstovais išrinkti: Dr. Aviža, W. Banaitis, J. Bataitis, A. Bernatonis, A. Bunga, K. Drunga, Valiulis, Dr. J. Grinius, Keleris, Kriščiūnas, Dr. Rukša, E. Simonaitis, Sutkus, Kun. Šarka, Šlenteris, P. Zundė.

VIENERI METAI

Lygiai prieš metus su didžiausiomis iškilmėmis, dalyvaujant skaitlingai lietuvių kolonijai, buvo atidarytas Argentinos Liet. Kolonijos Muzėjus Avellanedoje. Tai buvo didelis įvykis, nes tai pirmojo lietuviško muzėjaus įsteigimas ne tik Argentinoje, bet ir visoje P. Amerikoje.

Dabar po metų, kai mūsų muzėjų aplanko Š. Amerikos lietuviai, tai nustebę prisipažįsta, kad sena ir skaitlinga JAV lietuvių kolonija neturi lygaus eksponatų turtingumu, jų muzėjine verte ir menišku aukštumu. Tai yra pavyzdys visoms lietuvių kolonijoms ir garbė Argentinos lietuviams!

Muzėjų atidarant, jis buvo kuklus, vos keli šimtai eksponatų, o dabar jau baigiama plėsti iki dviejų tūkstančių.

Šiek tiek apie patį muzėjų.

Pirmą ir gal svarbiausią muzėjaus centrą sudaro mūsų Tėvynės žemės saujelė, įtaisyta į gražią piliakalnio formos dėžutę, tautine juostele apjuostą. Šalimais keletas lietuviškų būdingų kryželių. Apačioje, po stiklu, svarbiausieji nepriklausomybės laikų atsižymėjimų ženklai. Ant sienos dvi tautinės vėliavos (atvežtos iš Lietuvos), didelis Vytauto Didžiojo biustas, Menčinsko padarytas. Tas viskas sudaro mūsų tautinių brangenybių lyg kokį altorių.

Prieš Vytauto Didžiojo statulą stovi vitrina su mūsų Baltijos auksu — gintarais. Čia yra įvairaus dydžio naturalaus gintaro gabalų ir jų meniški išdirbiniai: gražiausių karolių eilės, apyrankės, rožančiai, sagos, plunksnakočiai ir visa eilė kitų papuošalų. Jie labai stebina svetimšalius.

Iš kairės didžiausia vitrina, pilna gražių medžio skulptūros kūrinių. Tai iš Lietuvos atemigravę pakelių Smūtkeliai, kryžiai bei koplytėlės. Taip pat yra nemaža čia sukurtų lietuvių menininkų darbų. Ypatingai pasižymi savo originalumu p. A. Vilučio drožiniai.

Gretimoje vitrinoje yra Lietuvos karininko uniforma, aplink ją — Vyčio kryžiai ir kiti savanorių atsižymėjimo ženklai, įvairūs kariški ordenai, kurie lietuviams išeiviams primena kovas už Nepriklausomybę, Tėvynės meilę, lietuvio narsumą ir skatina dabar ir ateityje aukotis dėl jos gerovės.

Seka audinių skyrius, patys gražieji ir būdingieji mūsų prosenolių, senelių, mamyčių ir sesučių rūpestingi rankų darbai. Tai pati kūrybingiausia moterų dalis. Joms audiniuose pasisekdavo išlieti visas sielos grožis, išaudžiant pačias gražiausias spalvas ir raštus. Taip pat pažymėtinas mūsų moterų sugebėjimas išsaugoti juos ateities kartoms. Net emigruodamas į tolimas ir nežinomas šalis, jos su jais nesiskyrė, juos saugojo, o dabar su pilnu pasitikėjimu pavedė muzėjaus apsaugai ir kitų žmonių džiaugsmui.

Juostų ir kaklaraiščių skyrius — tai labiausiai visų lankytojų mėgiamas kampelis. Šimtai įvairių skirtingų juostų raštų motyvų bei spalvų kompozicijų. Lietuvių juostų raštai visų pripažįstami pačiais gražiausiais. Kitos tautos, nors ir turi savųjų raštų juostų, bet neprilygsta lietuviškosioms! Juostos jau žiloje senovėje buvo mėgstamiausia ir brangiausia dovana. Lietuvaitė daug prisvajodavo beausdama juostą savo mylimam padovanoti.

Rankšluosčių yra labai daug ir visi skirtingi savo raštais. Čia bežiūrint prisimeni ant tėviškės žalios pievelės ištiestas bebaluojančias drobes ir, rodos, matai bestrikčiojančius žiogelius, girdi jų švelnią muziką. Prisimeni gandrą, kalenantį sode, gegutę kukuojančią ir pakvimpa lietuviško vakarinio vėjelio kvapas...

Štai, vėl prisimeni tėviškės seklyčią, kur matai pakabintą gražųjį sesutės išaustą rankšluostį. Mintys nuskrenda į liūliuojantį mėlinžiedžių linų lauką. Rankšluoščiai buvo naudojami ne tik veidui šluostyti, bet ir dovanoms, kai vestuvių dieną jaunoji dovanodavo po rankšluostį, pajauniams ir kitiems garbingiems svečiams.

Vieną muzėjaus dalį sudaro įvairūs pinigų rinkiniai. Lietuviškų monetų yra gan senų, net iš 17 šimtmečio. Be lietuviškųjų, dar yra įvairių kitų valstybių, kurios turėjo bent kokį ryšį su Lietuvos istorija — tai yra Lietuvos okupantų išleisti pinigai ir kt.

Lietuvos pašto ženklų kolekcijos ir nepilni rinkiniai užima nemažą vietą. Tai yra taip pat svarbi muzėjaus medžiaga.

Lietuviškų margučių skyrius gana gražus savo įvairumu ir gausus skaičiais, kas jaunimą, kuris tik iš tėvelių pasakojimų ir paveikslų apie margučius težino, tikrai sudomina. Su margučiais mes prisimename gražiausias vaikystės dienas, Velykų laukimą, jų gražius papročius.

Lituanistikos skyrius labai gausus. Čia yra didelis rinkinys pačių seniausių knygų, kantičkų, įvairių laikraščių komplektų ir šimtai kitų periodinių ir vienkartinių leidinių, išleistų Lietuvoje ir įvairiuose kraštuose. Čia prisimeni lietuviškos knygos kryžiaus kelius, knygnešių pasišventimą, jų kančias kalėjimuose, tremtyje ir Sibire. Spaudos vertė pažadina kovoti už laisvę ir nepriklausomybę. Čia matai, kad raštas yra ginklas laisvei gal didesnis už moderniuosius šių laikų ginklus.

Yra taip pat dar daugelis eksponatų, kurių vertė be galo didelė: originalūs moterų tautiniai drabužiai iš įvairių Lietuvos sričių. Raštuotos pirštinės, ratelis verpimui, rankiniai vilnų karštuvai, galvos nuometas, turįs 130 metų, lietuviškų lininių ciūlų sruoga (labai ploni), suverpta prieš 100 metų, linų, sietynas (saulutė) iš šiaudų, kanklės ir kt. Muzėjaus sienos papuoštos gražiais lietuvių menininkų paveikslais: Lietuvos kunigaikščių, miestų herbais ir Lietuvos žemėlapiais.

Tai tik vienerių metų Lietuvių Kol. Taut. Muzėjaus vadovybės darbo vaisiai. Jei mūsų tautiečiai, kaip lig šiol, visokeriopai rems šį darbą, tai ateityje turėsime didelį mūsų tautinių brangenybių židinį. *A. Mikelionienė*

NUTYLI TELŠIŲ „ALKOS" MUZIEJAUS ORGANIZATORIŲ

(Elta). „Alkos" muziejaus Telšiuose Lietuvos laisvės metais organizatoriumi ir tvarkytoju buvo poetas Pranas Genys, visa siela rūpinęsis muziejų plėsti, tobulinti. Bolševikai „Alkos" muziejų pavadino Telšių kraštotyros muziejumi ir perkeldino į Sapiegos rūmus. Šiuo metu Telšių kraštotyros muziejui, kuris skaitomas pavyzdingai tvarkomas, vadovauti paskirtas Br. Švėgžda. Pastaruoju metu vilniškėje „Tiesoje" buvo atspausdintas straipsnis apie Telšių kraštotyros muziejų, tačiau šiame straipsnyje nė vienu žodžiu neminimas šio muziejaus steigėjas ir organizatorius Pr. Genys. Tuo pačiu šis nutylėjimas patvirtina Vakarus anksčiau pasiekusią žnią, jog antrosios bolševikų okupacijos pradžioje Pr. Genys buvęs nušalintas.

ROSARIO

IŠKILMINGAI ATŠVĘSTA TAUTOS ŠVENTĖ

Rugsėjo 9 d. Rosario lietuvių kolonija su didelėm iškilmėm paminėjo Tautos Šventę — Rugsėjo 8-tąją. Visi 10 val. rinkosi į šv. Kazimiero bažnyčią iškilmingom Mišiom. Jaunimas dalyvavo organizuotai. Lietuvišką trispalvę nešė Rosario lietuvių jaunimo pirm. Pranas Adomaitis palydimas Olgos Žukaitės ir Nelidos Švarlytės. Iškilmingas pamaldas atlaikė kun. J. Margis, MIC, o pamokslą pasakė kun. A. Kleiva. Per Mišias giedojo Rosario lietuvių choras. Visiems paliko gilų įspūdį toks organizuotas dalyvavimas šv Mišiose, o ne vienas nubraukė ir ašarą, prisiminęs tuos laikus, kada Lietuvoj ši šventė buvo švenčiama laisvai.

Pasibaigus pamaldoms, Lietuvių Parapijos patalpose įvyko iškilmingas Tautos Šventės minėjimo aktas. Salė buvo papuošta gėlėmis, Argentinos ir Lietuvos vėliavomis ir Vytauto Didžiojo paveikslu. Programą vedė Rosario Lietuvių Bendruomenės vicepirm. Antanas Švarlys. Minėjimas pradėtas Argentinos ir Lietuvos himnais, kuriuos išpildė Rosario lietuvių jaunimo choras, diriguojamas kun V. Šimanskio, MIC. Paskaitą skaitė ARLB CV vicepirm. kun. A Kleiva. Kalbėtojas pabrėžė, kad norint išlaikyti lietuvybę išeivijoje, reikalinga laiku perduoti vadovavimą jaunimui, kol jis dar turi noro dirbti tarp lietuvių. Tas jaunimas, paėmęs vairą į savo rankas, privalo vadovautis idealistine dvasia, turėti dorinį jautrumą ir lavintis kiekviena proga, kad būtų našesnis ateities darbuose Palinkėjo visiems sekmingos darbuotės, sveikindamas visus Bs. Aires Liet. Bendruomenės vardu Meninėj programoj dalyvavo Angelė Pundytė, kuri su nepaprastu pasisekimu pašoko du ispaniškus šokius: Orillas del ebro ir El gitano Jesus. Angelei yra pavesta mokyti lietuvišką jaunimą tautinių šokių, kaip gabiai klasinių šokių šokėjai, kuri kreipsis į Bs. Aires tautinių šokių specialistus, kad išėjus tinkamą kursą, galėtų vadovauti Rosario jaunimui. Rosario jaunimas su entuziazmu nori įsigyti tautinius rūbus ir tinkamai atstovauti Lietuvą šiame svetingame krašte. Meninėje dalyje buvo ir montažas su lietuviškom dainom, dainuojamom Rosario lietuviško jaunimo choro. Chorą paruošė ir jam dirigavo kun. V. Šimanskis. Chore dainuoja: **Olga Žukaitė, Matilda Lukoševičiūtė, Danutė Zakevičiūtė, Angelė Šliužaitė, Jozefa Užkurytė, Rožė Užkurytė, Nelida Švarlytė, Rožė Olefirovičiūtė, Birutė Pundytė, Angelė Pundytė, Lydija Kalainytė, Elvyra Matulytė, Antanas Vajaga, Alfonsas Lukošius, Pranas Adomaitis ir Albertas Petruškevičius.** Neturėjęs daug repeticijų, choras sudainavo gerai. Žiūrovai negailėjo tiek šokėjai Angelei Pundytei, tiek pačiam chorui daug nuoširdžių plojimų.

Baigiant minėjimą kalbėjo Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas kun. Pr. Brazys, MIC, kuris pažadėjo Rosario lietuvių jaunimui artimiausiai įtaisyti pianiną.

Šis Tautos Šventės minėjimas paliko gilų įspūdį lietuvių širdyse. Minėjimą visi lietuviai atsimins ilgai. Su dideliu džiaugsmu sveikino šio minėjimo organizatorius nevienas, prašydami, kad ir ateity būtų surengti panašūs minėjimai.

Po oficialiosios dalies Bendruomenės Valdyba pakvietė visus į vaišes. Asadą puikiai iškepė Jonas Jasevičius, Aleksandras Pundys, Juozas Guzas ir Simas Krašinskas. Šeimininkavo Julė Latvėnienė, Julė Saracinskienė, Konstancija Tičionienė, Placida Šimkienė ir Anelė Kalainienė. Prie bufeto buvo Bendruomenės pirm. Antanas Latvėnas ir sekr. Zigmas Stasevičius. Vicepirm. Antanas Švarlys palaikė tvarką, o kasininku buvo Jurgis Vajaga, Bendruomenės iždininkas. Loterijos bilietus pardavinėjo Jonas Papečkys ir Julė Plepienė.

Vaišių metu visi buvo labai linksmi, jaunimas dainavo lietuviškas dainas. Čia taip pat kalbėjo ir svečiai iš Avellanedos: kun. J. Margis ir kun. V. Šimanskis. Po vaišių visi ilgai šoko, o pasilinksminę skirstėsi į namus dėkingi visiems šventės rengėjams už gražiai surengtą Rugsėjo Aštuntąją. Lauktina daugiau tokių švenčių!

SUTVIRTINIMO SAKRAMENTAS BUS RUGSĖJO 30 D.

Pranešame visiems Rosario lietuviams, kad Sutvirtinimo sakramentas šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje bus š. m. rugsėjo 30 d. 16 val. (4 val. p. p.). Sutvirtinimo sakramentą suteiks Rosario vyskupas. Vaikai ir suaugę, kurie dar nėra priėmę Sutvirtinimo sakramentą, turi užsiregistruoti artimiausiu laiku parapijos raštinėje, nes be užsiregistravimo nebus prileidžiami prie Sutvirtinimo sakramento.

SUSIORGANIZAVO ROSARIO LIETUVIŲ JAUNIMAS

Kun. A. Kleivos iniciatyva rugpiūčio 26 d. 16.30 val. šv. Kazimiero lietuvių parapijos patalpose įvyko Rosario lietuvių jaunimo visuotinas susirinkimas. Susirinkimas buvo gausus. Buvo aptarta svarbūs organizuoto veikimo klausimai, išrinkta valdyba. Berniukų sekcijai vadovaus energingas jaunuolis **Pranas Adomaitis**, o mergaičių — **žinomo** lietuvių veikėjo Antano Švarlio duktė — **Nelida Švarlytė.** Tuoj po susirinkimo įvyko pirmoji jausimo choro repeticija. Chorui vadovauja kun. V. Šimanskis, viešįs Rosario mieste pas TT. Marijonus. Linkime daug sekmės Rosario jaunimui!

TAUTINIŲ ŠOKIŲ INSTRUKTORĖ

Angelė Pundytė, Sofijos ir Aleksandro Pundžių duktė yra paskirta mokyti Rosario lietuvių jaunimą tautinių šokių. Lietuvaitė Angelė pasižymi klasinių ir tautinių šokių menu. Paskutiniu laiku susirgo jos mamytė, bet tikisi, kad greit pasveiks ir galės Angelė visa siela įsijungti į tautinį darbą. Ji neužilgo atvyks į Bs. Aires susipažinti su lietuvių jaunimo veikla ir tautiniais šokiais, bei kreipsis į Bs. Aires lietuves specialistes dėl tautinių rūbų išsiuvinėjimo. Aleksandras Pundys dirba Swift skerdykloje, turi gražius namus ir augina dvi dukteris — Angelę, kuri turi jau 16 metų ir Birutę, kuri kiek vyresnė.

MIRĖ A. JAKAITYTĖ

Iš pavergtos Lietuvos pasiekė žinia, kad pirm trijų metų mirė tauri lietuvaitė veikėja Antanina Jakaitytė, sulaukusi 71 metų. Iškilmingas pamaldas už jos vėlę atlaikė jos brolis kun. Jonas J. Jakaitis, rugsėjo 12 dieną, Aušros Vartų liet. šventovėje, Avelaneda, Buenos Aires, dalyvaujant prietelių būreliui.

A. Jakaitytė nuo pat jaunystės veržte veržėsi į mokslą ir į visuomeninę veiklą. Tais laikais Lietuva buvo rusų carų pavergta ir okupantai neleido katalikams kurti vienuolynų, taip kaip ir dabar prie rusų komunistų okupacijos. Todėl keletas Amerikos ir Lietuvos idealistų kunigų sugalvojo slaptai įkurti mergaičių lietuvaičių vienuolyną; jie parinko keletą kilniadvasių lietuvaičių ir tą būrelį pasiuntė į Šveicariją, kad ten jos išsimoklintų į mokytojas vienuoles ir paskui įkurtų pirmąją lietuvišką mokytojų vienuoliją, Lietuvos Globėjo Šventojo Kazimiero vardu. Prie to pirmojo į Šveicarijos Ingelbol Institutą pasiųstųjų lietuvaičių būrelio prisidėjo ir A. Jakaitytė. Tačiau ilga, labai varginanti kelionė ir staigus klimato pakeitimas pakenkė jos sveikatai ir po trijų mėnesių bandymo išsigydyti Šveicarijoje, turėjo grįžti į savo gimtinį kraštą, ir ten, kiek pašlijusios jėgos leis, savo tautai darbuotis.

Daugiau žinių apie A. Jakaitytės veiklą duodame šiame „L." numeryje atskiru straipsniu.

* **Jonas Mikeliūnas** įsitaisė naują mašiną staliaus darbams. Teofilė, Jono žmona, paskutiniu laiku sunkiai serga. Neužilgo turės naują operaciją. Linkime tautietei greit pasveikti!

* **Jonas Jacevičius** įtaisė šv. Kazimiero lietuvių bažnyčiai gražią brangią šv. Tėvo vėliavą. Pasektinas pavyzdys kitiems lietuviams, nes šventovei dar trūksta lietuviškos vėliavos.

* **Alfonsas Žagreckas ir Yolanda Penco** susižiedavo rugsėjo 2 d.

* **Morta Povilaitytė Griškienė** mirė rugpiūčio 30 d. Paliko nuliūdusius vaikus: Ignacą Joną, Sofiją, Oną, Joną, Angelę Viktoriją ir Mortą. Palaidota sekančią dieną La Piedad kapinėse.

* **Rugsėjo 30 d.** per liteuvių pamaldas pirmą kartą giedos Rosario lietuvių jaunimo choras, diriguojamas kun. V. Šimanskio.

MONTEVIDEO

TEISYBĖS VARDAN

Argentinos lietuvių „pažangiajame" laikraštuke nei iš šio, nei iš to nuolat to laikraštuko redakcijos ir vadinamų jo korespondentų niekinamas vienas Urugvajaus Liet. Bendruomenės narys ir Lietuvos Pasiuntinybės pareigūnas.

Pastaruoju metu jame A. Gumbaragis labai niršta dėl „Eltos" paskelbtos žinutės apie pasikeitimus Prieš Komunizmą Kovojančių Tautų Komitete. Nors jo pavardė ten neminima, bet jis, lyg žirklės, tuojau atsiliepė. Kadangi dėl tos faktą konstatuojančios žinelės „necivilizuoto žmogaus papročiais" pakartotinai užpuldinėjamas niekam blogo nepadaręs p. K. Čibiras-Verax, teisybės vardan reikia paskelbti štai ką.

Šių metų pradžioje Urugvajaus Lietuvių Bendruomenės valdyba yra gavusi iš Prieš Komunizmą Kovojančių Tautų Komiteto oficialų raštą, kuriame to komiteto pirmininkas ir sekretorius pageidauja, kad lietuvių atstovą ar atstovus **paskirtų** Bendruomenė, kas ir buvo padaryta.

Kodėl minimajame komitete p. Gumbaragis nei svetimtaučiams nei lietuviams buvo nepageidaujamas, yra žinoma ir apgailėtina. Tad su vadinamų žurnalistų pamokslais bei pasigyrimais net ir tam tikro lygio spaudoje reikėtų daug didesnio atsargumo.

Išsiuntė 500 Lietuvos jaunimo į Donbaso kasyklas

(Elta). Šių metų liepos 26 dieną per Vilniaus radiją buvo paskelbtas „Visasąjungisės komjaunimo sąjungos" atsišaukimas atrinkti jaunimui į Donbaso anglies kasyklas. Sekančiomis dienomis į pavergtosios Lietuvos jaunimą kreipėsi lietuviškojo komjaunimo vadovybė, ragindama jaunuolius vykti anglies kasti. Po to sekė pranešimai apie jaunimo „savanorišką" registravimąsi vykti į Donbaso šachtas.

Rugpiūčio 25 dieną pranešime per Vilniaus radiją buvo nurodoma,

Argentinos lietuviai padeda vainiką prie Urugvajaus išlaisvintojo gral. Artigas paminklo. („Voz de Libertad" klišė).

jog kasdien gaunami „nauji ir nauji pareiškimai", tačiau „daug mūsų respublikoje yra žmonių, kurie, vadovaudamiesi savo asmeniniais reikalais, k l i u d o jauniesiems vykti į Donbasą".

Šitas pareiškimas rodo, kad pavergtoje Lietuvoje jaunimo tarpe nesama savanoriškumo dvasios ir kad jaunimas, komunistų partijos ir komjaunimo organizacijos spaudimo pasėkoje, verčiamas registruotis ir vykti ten, kur pavergėjas reikalauja.

Ta pačia proga per Vilniaus radiją nurodoma, kad į Donbaso anglies kasyklas komjaunimo organizacija „kruopščiai parinktų žmones, kad į Lietuvos pasiuntinių tarpą nepatektų tinginiai ir savanaudžiai".

Rugpiūčio 26 dieną per Vilniaus radiją buvo perduotas tokio turinio pranešimas:

„Į partijos kvietimą dirbti Donbase, atsiliepė šimtai tarybų Lietuvos j a u n u o l i ų ir m e r g i n ų. Savo pareiškimuose jie išreiškė pasiryžimą šventai vykdyti partijos ir vyriausybės iškeltus uždavinius. Vakar iš Vilniaus į Donbasą pirmuoju ešalonu išvyko apie 500 jaunųjų patriotų".

Sekančiose 1956 rugpiūčio 26 dienos Vilniaus radijo transliacijose buvo perduotas reportažas iš Vilniaus stoties, kuriame sakoma:

„Ir vėl, kelintą jau kartą šiais metais, sostinės peronas atrodė kaip skruzdėlynas. Šimtai jaunuolių iš miesto įmonių susirinko palydėti savo draugų, išvažiuojančių partijos šaukimu dirbti į Donbaso šachtas. Tą dieną daugiau kaip 500 jaunųjų patriotų iš Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio ir daugelio kitų respublikos rajonų išvyko į tolimą kelią. Išvažiuojančių tarpe mes matome įvairių specialybių žmones. Čia ir šaltkalviai, ir kombainininkai, ir tekintojai, ir mechanikai, ir tarnautojai. Didelę grupę sudaro demobilizuotieji kariai. Daugelio jų krūtinę puošia komjaunimo ženkleliai. Visur skamba juokas, dainos. Linksmumo neužtemdo netgi ašaros".

Toliau pranešėjas aiškina, kad tos ašaros esančios „džiaugsmo, o ne liūdesio ašaros".

Tačiau sunku įtikėti, kad tasai atsisveikinimas su išsiunčiamais būtų apsiėjęs be skausmo ašarų, jei pavergtoje Lietuvoje buvę „daug žmonių, kliudžiusių jauniesiems vykti į Donbasą". Tatai kaip tik rodo, jog jaunimas vyko be laisvo apsisprendimo ir be tėvų sutikimo.

Į Donbaso kasyklas, kaip matyti iš Vilniaus radijo pranešimo, su pirmuoju transportu išvyko abiejų lyčių jaunimo. Ir merginos siunčiamos sunkiesiems anglies kasimo darbams.

VENECUELOS LIETUVIŲ SKAUTŲ STOVYKLA

(Elta). Venecuelos lietuviai skautai San Juan de los Morros vietovėje buvo suruošę 10 dienų stovyklą, kurioje dalyvavo lietuviai skautai iš Caracas, Maracay ir Valencijos Į stovyklos baigiamąjį laužą buvo atsilankę Venecuelos bendruomenės atstovai, skautų tėvai ir bičiuliai. Skautams žodį tarė Venecuelos Lietuvių Savišalpos Bendruomenės Centro Valdybos pirmininkas Jurgis Bieliūnas ir sekretorius Antanas Diržys. Skautų stovyklai vadovavo Rytis Kuzavinis, A. ir Br. Stapulioniai ir Algis Neimanas.

* **Feliksas Vaitkus**, 49 m. čikagietis lietuvis, kuris buvo šeštasis žmogus pavieniai perskridęs Atlantą, mirė liepos 25 d. Wiesbadene, Vokietijoje, kur jis šiuo metu buvo aukštas JAV aviacijos valdininkas.

ANELEI BANYTEI IR VINCUI NORKAIČIAMS

dėl brolio ir švogerio PETRO BANIO nelaimingos mirties Lietuvoje reiškia širdingiausią užuojautą

Stefanija ir Kazimieras Norkai

AUŠROS VARTŲ LIETUVIŲ PARAPIJOS KLEBONUI

KUN. PR. GARŠVAI,

mirus Sibire jo mylimam tėveliui, nuoširdžią užuojautą reiškia

„Šv. Cecilijos Choras", „Lietuvos Aidų" Radio Valandėlė ir Arg. Lietuvių Jaunimo Draugija

---

Mylimai motinai, uošvei ir senelei mirus, nuoširdžią uožuojautą reiškia

RUNIMŲ ŠEIMAI

Antanina ir Stasys Mikelioniai

Broliui ir švogeriui PETRUI BANIUI Lietuvoje mirus,

ANELEI BANYTEI IR VINCUI NORKAIČIAMS

nuoširdžią užuojautą reiškia

Eufrozina ir Vladas Veselauskai,
J. A. Valstybės

Aš dalgelę papustysiu,
Pradalgėlę išvarysiu,
Valio, valio pjovėjėliai valio!...

Ar meni, kai saulei tekant ir žemčiūgams žėrint žydinčioj lankoj, valiavimu pradėdavai pirmąją pradalgę... Tau pritardavo talkon suėjęs jaunimas, o to valiavimo garsai atsimušdavo toli toli paupių skardžiuose bei šiluose...

Lietuvių skautų ruošiama G. VELIČKOS 2-jų veiksmų muzikalinė pjesė

ŠIENAPIŪTĖ

bus statoma Susivienijimo II sk. metinės šventės proga rugsėjo mėn. 22 d. 21 (9) val. Susivienijimo Salėje, Av. San Martin 3175-83, Lanus O., dalyvaujant sek. veikėjams:

AGNĖ — jauna kaimietė	**L. Paliulionytė**
RIMKUS — jos dėdė	**K. Velička**
ALĖ — vasarotoja	**D. Valentinaitė**
PETRAS — studentas	**A. Rastauskas**
KAZYS	**Z. Jaunius**
JULIUS	**A. Lesniauskas**
JURGIS	**R. Mackevičius**
MIKAS	**Pr. Tamoševičius**
MUZIKANTAS	**Ed. Radionovas**
KAZĖ	**I. Veličkaitė**

TAUTINIUS ŠOKIUS ŠOKA:

D. Šantaraitė, O. Masiulytė, L. Paliulionytė, J. Navikaitė, O. Čekanauskaitė, I. Veličkaitė, N. Jablonskytė, F. Masiulytė - Jaunienė, V. Rastauskas, A. Rastauskas, R. Mackevičius, A. Lesniauskas, T. Jackevičius, R. Vedegys, Z. Jaunius.

REŽISŪRA — A. PETRAVIČIUS

DAINOS — MUZ. ALF. PETRAIČIO

TAUT. ŠOKIAMS GROJA E. RADIONOVAS

TAUT. ŠOKIAI — Z. JAUNIUS

GRIMAS IR DEKORACIJOS — ALDONA JABLONSKYTĖ.

PO VAIDINIMO ŠOKIAI.

Pakelk akis ir pamatysi lakštutes grįžtant . .
Pakelk akis ir pamatysi, kaip rožės žiedai tave sveikina. . .
Ir širdis džiaugsmu plaks
Ir jausi, kad tavęs laukia

PAVASARIO SUTIKIMAS

LIETUVIŲ CENTRE, Tabare 6950, Buenos Aires, Š. m. rugsėjo 22 d. BENDRAI JAUNIMAS ruošia pagerbimą visiems asmenims, kurie vienokiu ar kitokiu būdu yra darbavęsi lietuvių kolonijai.

1. VAIŠĖS PRIE BENDRO STALO,
2. ĮVAIRI PROGRAMA SCENOJE,
3. L. CENTRO KARALAITĖS RINKIMAS,
4. ŠOKIAI SU ORKESTRU „JAUNIMO KVARTETAS".

VISŲ LAUKIA A. L. CENTRAS

Dėmesio Jaunimui: Prisidėk prie savo tėvų ir giminių pagerbimo ir atvyk į jaunimo talką — laukiame tavęs.

Lietuvių Centro žinios

* Spalio 13 d. Lietuvių Centras savo patalpose, Tabare 6950, Villa Lugano, minės savo 30-tąsias metines. Bus nepaprasta vakarienė, kurioje dalyvaus visų lietuviškų organizacijų atstovai, taip pat atstovai iš Berisso.

LIETUVIŲ CENTRO VALDYBA

KORDOBA

S. L. A. SUKAKTIS

Susivienijimo Lietuvių Argentinoje 6 skyrius rugpiūčio 26 d. minėjo savo gyvavimo 12 metų sukaktį. Ta proga skyriaus patalpose surengė savo nariams ir draugams puikų asado.

A. ✝ A.

MŪSŲ MIRUSIEJI

MIRĖ JADVYGA RUNIMIENĖ

Sausio 4 d. mirė Jadvyga Ščepanavičiūtė Runimienė. Velionė buvo gimusi 1878 m. balandžio 24 d. Šiauliuose. 1929 m. su vyru ir penkiais vaikais atvyko Argentinon. Vyras mirė prieš devynis metus. Palaidota su religinėmis apeigomis, kurias atliko kun. V. Palubinskas MIC, Quilmes kapinėse. Dideliame nuliūdime paliko jos vaikai Kvirinas, Juozas, Venustas, Irena Sinkevičienė ir Boneza Anelauskienė, marčios — Elena Kolaitytė Runimienė ir Ona Anelauskaitė Runimienė, žentai — Bolesius Anelauskas ir Juozas Sinkevičius, anūkai — Rikardas, Onytė, Robertas, Asusena, Eduardas ir Danutė - Elena. Velionę į kapines palydėjo ne tik didelis būrys giminių, bet taip pat ir daug draugų ir artimųjų.

PALAIDOTAS JUOZAS KVEDERIS

Rugsėjo 5 d. buvo rastas negyvas nuo širdies smūgio Juozas Kvederis. Velionis buvo gimęs 1902. IX. 17 d. Griškabūdžio vl., Šakių apskr., Argentinon atvykęs 1927 m. Sekančiais metais vedė Mariją Palubinskaitę, kuri mirė 1931 m., palikdama vienerių metų dukterį Mariją Eugeniją. Likęs našlys, gyveno labai tvarkingai ir augino dukterį, kuri vėliau sukūrė šeimą su Pranu Dapšiu. Caseros mieste turėjo pasistatęs namus ir jau ruošėsi išeiti į pensiją.

A a. Juozas Kvederis

Apie giminės Lietuvoje nėra jokių žinių. Argentinoje liko duktė su žentu Marija ir Pranas Dapšiai, pusseserė Ona Skatikaitė Palubinskienė ir Palubinskai, jo švogeriai. Rugsėjo 6 d., palydėtas giminaičio kun. V. Palubinsko ir būrelio giminių bei pažįstamų, palaidotas San Martin kapinėse.

* Irma Elena Stiklioriūtė, 15 metų, buvo nužudyta vietinio jaunuolio, kuris negalėjo jos suvilioti. Mergaitė net grasoma nesutiko pasiduoti jo viliojimams ir pažadams vesti.

Stasys Mikalauskas

PAJIEŠKOJIMAS

Telesforas Mikalauskas, gyv. Charlone 1071, Piñeyro, pajieško savo brolio Stasio Mikalausko, buvusio 1940 m. Lietuvos kariuomenėje. Pajieškomasis buvo kilęs iš Žalginės km., Šiluvos valsč., Raseinių apskr. Buvusieji kartu su juo kariuomenėje ar apie jį žinantieji prašomi pranešti aukščiau nurodytu adresu arba Pijui Gudelevičiui, Laiko administracijoje.

TEMPERLEY LIETUVIŲ AUŠROS CHORAS
spalio 6 d. 20,30 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda, rengia

DIDELĮ VAKARĄ,

kuriame bus suvaidinta 3-jų veiksmų drama

TAIP TĖVAS NORĖJO.

Po vadinimo šokiai, grojant Baltic orkestrui, kuriam vadovauja *Vyt. Balčiūnas.*

TEMPERLEY

Temperley lietuviai suaukojo naujo kunigo Juozo Stasiulevičiaus kieliko įsigijimui, bet ankstesniame Laike paskelbtame sąraše buvo per klaidą praleista visa eilė aukotojų pavardžių, kurias dabar paskelbiame. Po 20 aukojo: P. Vaišvila, J. Šimėnas, J. Černiauskas, V. Bertulis, Vl. Giedraitis, O. Kundrotienė, Vl. Cibavičius, E. Buzienė, U. Zakaras, K. Pilypas, A. Mušketas, P. Kiaulis, R. XX. ir P. Dani. Po 10 aukojo: S. Peliukėnas, J. Naruševičius, J. Aurila, A. Adomaitis, V. Balčiūnas, J. Stapčinskas, B. Platakis, A. Repečka, P. Norkienė ir P. Zeroskiai.

BUENOS AIRES

* Rubenas Čekanauskas, Katalinos ir Jono Čekanauskų sūnus, rugsėjo 12 d. turėjo sunkią operaciją Avellanedos sanatorijoj.

HURLINGHAM

PRANEŠIMAS

Hurlingham, Necochea 604 veikia šeštadieninė mokykla. Pamokų pradžia 15,30 val. šeštadieniais. Vadovauja mok. E. Diminskienė. Lietuviai, kurie turi patogų susisiekimą su Hurlinghamu prašome siųsti savo vaikučius į šias pamokas. Jose dėstoma lietuvių kalba, Lietuvos istorija, dainos ir žaidimai nemokamai.

Vaikai dažniau susitikdami ras sau draugų lietuviukų tarpe. Tokiu būdu iš pat mažens turės glaudų ryšį su savo tėvais. Bendros pamokos yra daug naudingesnės, negu pavieniai atskirose šeimose.

Valdyba

MIELAS "LAIKO" SKAITYTOJAU, AR JAU UŽSIMOKĖJAI PRENUMERATĄ?

PIRMAEILIS GROŽIO SALIONAS
"LA RUBIA"
SAVININKĖ IR VEDĖJA
ONA KASPARIENĖ
SOLER 3441 T. E. 86-2528 Buenos Aires

AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ
ATLIEKAMA:
REGULIAVIMAS — REMONTAS — STABDŽIAI
RADIOTORIAI.
ELEKTRINIS VIRINIMAS IR TEKINIMAS (soldadura, autogena, electrica ir torneria)
Sav. MEŠKAUSKAS y CIA.
ESCALADA 2025 CAPITAL FEDERAL
(Altura Av. de Trabajo 5000)

NUOSAVYBIŲ ADMINISTRAVIMAS
JUANA DAILYDĖ, vedėja
SANTIAGO DEL ESTERO 286, p. 4, e. 4; T. E. 37-6435
Perka ir parduoda neužimtus namus. — Suteikia paskolas pagal namų, žemės ir statybų garantijas nuo 3 iki 15 metų už 9%.

ČIUŽINIŲ IR UŽUOLAIDŲ DIRBTUVĖ-PARDUOTUVĖ
Parduodam medvilnė, vilnos, įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gulimos kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės.
Kainos prieinamos
Sav. Antanas Šalčiūnas
Juan B. Alberdi 925-31.
T. E. 60-2784.

MIKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS
GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ MINKŠTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.
ATLIEKAMI ĮVAIRŪS STALIAUS DARBAI.
Savininkas
Jonas Janušis
COCHABAMBA 1811-17
Villa Scasso
T. E. 68 - 5950

IŠNUOMOJAMAS BUTAS.
Kreiptis į Joną Geišą, Calle 8, nr. 255, Villa Sastre, Temperley.
Priveža col. 78.

Casa MUSKETAS
Parduoda
PLOKŠTELES, PIANINUS, AKORDEONUS, BANDEONUS TELEVISIOS APARATUS
IŠNUOMUOJAMA PIJANINUS
T. E. 50 - 5948 Sanabria 2790-92

* MINKŠTŲ KĖDŽIŲ DIRBTUVĖ Sav. Mikelionis ir Gelbuda: Cosquin 5565, Villa Lugano.

TEXTIL BRAŽĖNAS
Lietuvių audimo fabrikas.
Tucuman 3718
Monte Chingolo 4 de Junio

SIUVIMO AKADEMIJA
Profesora ONA BALNAITYTĖ
c. Manuel Esteves 1129, Dock Sud.
SINGER SISTEMA
Trečia pamoką pasisiūsi savo drabužį.

* OPTIKAS V. RASIŪNAS: Gral. Mariano Acha 876, Morón: Šešt. 13 — 17 val. ir sekm. 13 — 16 val.

V. RAMANAUSKAS
RADIO TECHNIKAS
mokslus baigęs JAV-bėse.
Dirba naujus ir taiso visokių rūšių radio aparatus. Duoda išsimokėjimui.
POLA 289, Buenos Aires
T. E. 64 - 4154

* KIRPYKLA "O L G A" — Ilgalaikis plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniškomis mašinomis ir naujais metodais. Priimama mokinės —
Olga Jasiulytė - Vitkauskienė, Wilde, Av. Gen. Cadorna 85.

* MOTERŲ GROŽIO SALIONAS IR KIRPYKLA „H E N R Y". Įvairiausių madų šukavimas moderniausiomis priemonėmis, 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius:
Leandro N. Alem, 818, Banfield.

* „PENSION LITUANA", sav. Juozas Palšis: Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie žavingo kalnų ežero. (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas.

* „LIETUVA" Sav. V. Nalivaika. Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, Florida 165 (Galeria Güemes), escritorio 529, p. 5. T. E. 33 - 9584.

* ALF. DEGULIO ir K. PAULAUSKO lietuviškas restoranas su lietuviškais valgiais yra Paseo Colón 449, Buenos Aires. Didelis valgių pasirinkimas, mandagus aptarnavimas. Aptarnauja patys šeimininkai.

LIETUVIŠKAS PENSIJONAS
c. 19, nr. 854, Miramar, F. C. G. R., netoli pliažo, atidarytas visus metus. Nuo kovo 10 d. iki gruodžio 15 d. sumažinta kaina.
Savininkas
JUOZAS VASILIAUSKAS

* „ŽEMAITIJA", Islas del Ibicuy. Sav. J. ir A. Burokai.

Imprenta de "LAIKAS"
Mendoza 2280 * Avellaneda

LIETUVIAMS 20% NUOLAIDA
su moderniu — elektrišku kopmlektu, fotografuojant sužiedotuves, vestuves, krikštynas, gimtadienius ir parengimus. Organizacijų veiklos nuotraukos spaudai — Veltui. Visi foto darbai ir filmų pardavimas.
L. Kančausko FOTO „REPORTER",
c. Mendoza 2249, Avellaneda (prieš liet. bažnyčią)
T. E. 20-9027 nuo 16 iki 20 val.

ALBERTO E. TIMINSKAS
COCHERIA „M I T R E"
Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštams.
B. Rivadavia 718 T. E. 22 - 2045 Piñeyro

* Montevideo Liet. Kat. RADIO PUSVALANDIS yra kiekvieną sekmadienį 8,30 val. ryto radio Solis bangomis (CX 44).

ELEKTRICISTAS
* PRECYZINĖ ELEKTROS TECHNIKA
REMONTUOJAMA:
* ŠALDYTUVAI - HELADEROS,
* RAŠOMOSIOS,
* SKAIČIUOJAMOSIOS MAŠINOS ir
* VENTILIATORIAI.
Mėnesinis mokestis
DARBAS GARANTUOJAMAS
B. ASAKA
Dirbtuvė-taller: MEXICO 766 Butas: MEXICO 950
T. E. 38 - 2950

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS adresas:
Rambla, Rep. de Chile 1606, Montevideo.

Buenos Aires Avellaneda

ATSIŠAUKIMAS Į LIETUVIŠKĄ JAUNIMĄ

Seselės Kazimierietės, Aušros Vartų Mokyklos vadovės, kreipiasi į visus buvusius šios mokyklos mokinius lietuvius, lygiai kaip ir į visą kitą lietuvišką jaunimą, kviesdamos prisidėti prie LIETUVIŠKOS ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS.

Šiuo metu ši mokykla veikia visu spartumu. Yra dėstoma lietuvių kalba, Lietuvos istorija, Lietuvos geografija, dainavimas, veikia tautinių šokių grupė. Prie šios mokyklos organizuojamos taip pat ir jaunimo klasės. Norinčius išmokti savo tėvų kalbos bei pažinti mūsų tautos praeitį, prašome užsirašyti pas Seseles. Taip pat prašome visas motinas lietuves nepagailėti aukos ir atvesti savo mažuosius į lietuvių mokyklą. Veikia net ir visai lietuvių kalbos nemokantiems klasės. Šalia Seselių dirba taip pat buvusios Lietuvoje mokytojos. Pamokos vyksta kiekvieną šeštadienį mažesniesiems 2 (14) val.; lietuviškam jaunimui prasidės 3 (15) val.

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Tautos Šventės minėjimas šiais metais praėjo labai pakilia nuotaika, nes yra vis daugiau vilčių užbaigti mūsų tautos sunkius kryžiaus kelius. Argentinoj gyvenąs lietuvis rugsėjo 9 d. ryte užsukęs Mitre radio per Lietuvos Aidus išgirdo liet. radio valandėlės vedėjo **Zef. Juknevičiaus** balsą, skelbiantį Tautos Šventės programą, o vėliau trumpą, bet turiningą paskaitą apie Lietuvos praeitį. Meninėj programoj pirmą kartą pasirodė kvartetas Aitvarai, vadovaujamas **V. Cibavičiaus**, susidedąs iš **A. Rastausko, V. Rastausko, J. Simanausko** ir **A. Slančiausko.**

Aušros Vartų šventovėje 10,30 val. buvo sudėtinės šv. Mišios už Lietuvą ir žuvusius lietuvius. Mišių metu giedojo Šv. Cecilijos choras, proginį pamokslą pasakė **kun. dr. K. Černiauskas MIC**, ragindamas nuolat budėti savo tautybės sargyboje ir imti pavyzdį iš brolių Lietuvoje ir net Sibiro tremtyje.

Tautos Šventės minėjimo programa buvo Lietuvių Salėje 7 val. vak. Uniformuotiems skautams įnešus Argentinos ir Lietuvos vėliavas, Šv. Cecilijos choras, diriguojamas **V. Rymavičiaus** ir pianu palydimas **Eug. Čikštaitės**, sugiedojo Argentinos ir Lietuvos himnus ir vėliau Vilniaus Rūtai (Šimkaus) ir Ko liūdi, sesele (Šimkaus). **D. Valentinaitė** jautriai padeklamavo Brazdžionio „Šaukiu aš tautą" ir **T. Jackevičius** to paties Brazdžionio „Mano protėvių žemė".

Paskaitą skaitė LICA pirm. **Zef. Juknevičius**, kuris savo žodyje nupāsakojo Lietuvos praeitį ir kartu nubrėžė tuos uždavinius, kuriuos mes turime atlikti, jeigu norime, kad mūsų tauta būtų gyva ir kad prisikeltų iš dabartinės vergijos. Jo kalba buvo palydėta audringais plojimais. Dr. J. Basanavičiaus Lietuvių Centro pirm. **A. Mičiūdas** reiškė pasitikėjimą lietuvišku atsparumu ir vienybe kovoje už savo teises ir lietuvybę, kartu ragindamas visus, ypač jaunimą, jungtis į bendrus lietuviškus darbus.

Po **D. Valentinaitės** padeklamuoto eilėraščio „Gyvajai Lietuvai", Lietuvių Centro vaikų tautinių šokių grupė vadovaujama **A. Mikelionienės** ir akordeonu palydint **V. Cibavičiui**, pašoko Šustą, Kepurinę ir Vėdarą. Po jų Šv. Cecilijos Mergaičių choras sudainavo Moksleivių maršą, Tėviškėlę ir Daug, daug dainelių. Tiek vieni, tiek antri susilaukė pelnytai daug plojimų.

Pabaigai visus linksmai nuteikė Jaunųjų Muzikinis Kvartetas, susidedąs iš **R. Mušketo, K. Dobkevičiaus, A. Kaminsko** ir **A. Barono.** Jie pagrojo tango „Mažytė", Šalta žiemužė, Pavasaris ir Mušketų polką. Staigiai suėjus mergaičių chorui, visi kartu, **V. Rimavičiui** diriguojant, padainavo valsą „Jaunystė".

Ta proga **Zef. Juknevičius** perskaitė ir visi plojimais priėmė rezoliuciją, kuri bus pasiųsta Argentinos vyriausybei ir Jungtinėms Tautoms. (Spausdinama šiame Laiko nr).

Salė buvo pilna mūsų tautiečių, net iš tolimo Berisso atvykusių. Reikia pasidžiaugti, kad šiais metais buvo nemažas skaičius mūsų lietuviško jaunimo, kuris vis labiau jungiasi į savo kolonijos ir savo tautos reikalus. Žmonės skirstėsi su pasitikėjimu, kad tikrai mūsų tauta bus kada nors laisva. — **Vt.** —

VL. ŠIMOLIŪNO IŠLEISTUVĖS

Rugsėjo 1 d. SLA Dr. Kudirkos salėje buvo didelis balius — buv. pirm. Vl. Šimoliūno išleistuvės. Jis, pagyvenęs keletą metų Argentinoje, išvyksta pas savo seserį į Š. Ameriką nuolatiniam apsigyvenimui. P. Šimoliūnas yra daug pasidarbavęs Kordobos lietuvių kolonijai, būdamas SLA 6 skyriaus pirmininku, organizuodamas salės statybą. Atsikėlęs į Buenos Aires, jis tuojau įsijungė į SLA centro visuomeninius darbus. Čia jam teko būti vicepirmininku ir, mirus J. Každailai, pirmininku. Buvo perrinktas pirmininku ir tolimesnei kadencijai, bet dėl persikėlimo į Š. Ameriką nuo tų pareigų atsisakė.

Dėlto pelnytai buvo kalbėtojų pabrėžta, kad tokių žmonių reikalinga kiekvienai kolonijai. Po SLA pirm. J. Ascilos kalbos atsisveikinimo kalbas pasakė Berisso Mindaugo pirm. A. Žemaitis, Nemuno pirm. P. Dulkė, Lietuvių Centro pirm. A. Mičiūdas, svečias iš Kordobos K. Bražėnas, A. L. B. red. K. Norkus, P. Stalioraitis, P. Ožinskas ir kt. Pabaigai padėkos žodį tarė Vl. Šimoliūnas.

Meninėj programoj solo padainavo J. Šimoliūnienė, M. Zavickienė ir A. Slančiauskas, duetą — M. Zavickienė ir O. Ožinskienė. Taip pat keleta dainų davė kvartetas Aitvarai. Programos dalyviams publika atsidėkojo gausiais plojimais. — **Vts.**

1945 **1956**

VYČIŲ SĄJUNGA

š. m. rugsėjo 22 d. 21 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda, rengia

DIDELĮ MENO IR ŠOKIŲ VAKARĄ.

Pavasario sutikimui vietinius ir ispaniškus šokius pašoks: Elida Vazquez, Roberto Lopez, Irma Marino, Enrique Ciulla. „Cuban Harley Boys" kvartetas, pasižymėjęs mimikos išraiška, pasirodys scenoje. Pabaigai garsus dainininkas padainuos meksikoniškų dainų.

Šokiams gros džiazas "SAO PAULO".

Bus renkamos pavasario karalienė ir princesė.

Nepraleisk progą šioje šventėje dalyvauti. Tai vienintelė tokios apimties.

VALDYBA

NAUJI „LAIKO" RĖMĖJAI

(neskaitant prenumeratų)

L. Petrauskas	$	50
P. Antanaitienė	„	20
M. Pivoriūnas	„	10
L. Bernotas	„	10
N. Katinas	„	10
O. Vaitkevičienė	„	10
J. Krisiūnas	„	10
J. Kamarauskas	„	10
B. R. de Saviño	„	10
V. Stankauskas	„	5
A. Bagdanovic	„	5
T. Mikalauskas	„	5

Visiems Rėmėjams ir užsimokėjusiems prenumeratą nuoširdžiai dėkoja "LAIKO" Administracija.

AUKOS LIET. MUZĖJUI

Petras Kazlauskas	$	50
Jurgis Gilvydis	„	50
P. E.	„	50
P. T.	„	10
Ona Vaitkevičienė	„	10

V. Šulcas meniską savo paties padarytą lietuviško stiliaus kryžių.

M. Krakonis — Laisvės medalį, kaklaraištį, lietuvišką 50 centų monetą.

Visiems aukojusiems nuoširdžiausią padėką reiškia

Muzėjaus Vedėja

SVEIKINA ŠV. CECILIJOS CHORĄ

Kaip jau teko girdėti, Šv. Cecilijos choras savo 25 metų veiklai paminėti yra išleidęs Metraštį. Gavę tą Metraštį sveikina ir dėkoja už prisiuntimą ir su savo gausia patriotine bei menine veikla supažindinimą. Iš tokių jau yra atsiliepę Muzikos žinių redaktorius Juozas Kreivėnas, kuris pasižada savo redaguojamame žurnale plačiau supažindinti lietuvišką visuomenę su Šv. Cecilijos choro darbais. Taip pat Margučio red. Br. Dirmeikis sveikina chorą jo sukaktyje ir žada įdėti savo žurnale fotografijų iš choro veiklos. Kun. Kaz. Vengras MIC, kuris chorą gerai pažįsta, ta proga taip pat atsiuntė savo sveikinimą. Ypač vertas pažymėti muziko ir kompozitoriaus, buvusio Klaipėdos Muzikos Mokyklos direktoriaus Juozo Bertulio ilgas ir jautrus laiškas. Tarp kitko jis rašo: „Mūsų planetai apskrieti apie saulę 25 kartus yra tarsi vienas lašas okeane. Bet per tą laiką nenuilstamai aukotis menui, tiek iš dirigento, tiek iš solistų ir tuo labiau iš choristų ir artistų reikalauja organizuotumo, susiklausymo, disciplinos, kantrybės, savęs išsižadėjimo, prisirišimo, draugiškumo ir t. t. ir t. t., yra Tamstų neįkainuojamas nuopelnas."

FABRIKO ĮKURTUVĖS

Pranas Baltakis, turįs vamzdelių traukimo fabriką, rugsėjo 8 d. surengė savo naujojo fabriko ir namo įkurtuves — balių, kuriame daugelis p. Baltakio draugų ir pažįstamų. Ta proga sveikinimo kalbas pasakė buv. SLA pirm. V. Šimoliūnas, A. L. B. red. K. Norkus, M. Šimkiutė, J Vedegys, inž. R. Musteikis, P. Ožinskas ir kt. Svečių tarpe matėsi p. p. Olga Dručiunaitė ir Marija Disevičiutė iš Rosario ir T. Krivickienė iš San Lorenzo. P. Baltakio naujasis farbikas ir namas yra erdvus, gražiai ir patogiai pastatytas. Jo planus darė inž. Musteikis, statybą vykdė inž. P. Bielskus, medžio grindis ir kitus darbus atliko A. Vaicekonis, stogą ir mozaikinius įrengimus darė A. Kavaliauskas, elektros — Jonas Jankauskas ir V. Ramanauskas, dažymo darbus atliko J. Vedegys ir M. Galeckas. Baldai pirkti iš V. Januškevičiaus, užuolaidos — O. Dručiūnaitės. Džiugu, kad lietuviai daro didelę pažangą ir kartu sveikintina, kad savieji kreipiasi į savo tautiečius

PADĖKA

Nuoširdžiausią padėką reiškiu medicinos studentui Jonui Simanauskui, Stasei ir Petrui Miliauskams, R. Kazeliūnienei, A. Krivickienei, A. Mikučioniui ir visiems, kurie mane ligoje lankė ar kitu būdu man pagelbėjo.

Julius Berteška

* **Kun. Antanas Andriušis MIC**, vienas iš pirmųjų trijų marijonų, atvykusių darbuotis tarp lietuvių Argentinoje, yra miręs 1946 m. rugsėjo 12 d. Taigi šiais metais sueina dešimt metų nuo to didelio darbuotojo mirties. Argentinos lietuviams, ypač Gyvojo Rožančiaus Brolijai, jis turi didelių nuopelnų. Todėl reiktų, kad ir šio krašto lietuviai jo nepamirštų, bent pasimelsdami už jo vėlę.

* **Birutė ir Dr. J. Mikelioniai**, kurie dirba Rolon, La Pampa, džiaugiasi antruoju sūnumi Viktoru Povilu, o Ramūnas broliuku.

* **Antanas Gogelis** jau antras mėnuo serga ir gydosi savo namuose.

LAIKAS

Franqueo Pagado
Concesión Nº. 4289
CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL
Tarifa Reducida
Concesión Nº 4015

„EL TIEMPO" Semanario Lituano
Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. As.; T.E. 20-9027

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual Nº 524296

Redaguoja **Red. Kolegija.** Red. **Antanas Kleiva.** Rankraščiai **taisomi** Redakcijos nuožiūra, nesunaudoti — grąžinami tik autoriams **prašant.**
KAINA: Argentinoje metams $ 50.—, pusm. $ 27.—, vienas nr. $ 2.— Urugvajuje met. 5 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

IX METAI — Nr. 174 13 DE SEPTIEMBRE

Liet. Radio Valandėlės LIETUVOS AIDŲ naudai rugsėjo 29 d. 21 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda,

r e n g i a m a s

DIDELIS VAKARAS

LIETUVIŲ CENTRO vaidintojai, vadovaujami p. E Ryselienės, suvaidins 3 veiksmų komediją

"TUŠČIOS PASTANGOS"

* **Antanina Bielskaitė Korchiukov** jau gerėja po sunkios ligos. Gydosi savo namuose.

* **Juzė Paserbskienė**, rugsėjo 2 d. švęsdama savo 60 metų sukaktį, savo namuose surengė jaukias vaišes, kuriose dalyvavo savieji ir artimi draugai. Ji savo menišku sugebėjimu siuvinėti prisideda labai daug prie Aušros Vartų bažnyčios liturginių drabužių taisymo.

* **Bronė Gokienė** savo vardinių proga artimiesiems ir draugams surengė gražias vaišes.

* **Kazys Kasparas** dėl ligos iš Tucuman atvyko į Buenos Aires. Keletą dienų paviešėjęs pas p. p. Kanapinskus, buvo paguldytas į Duran ligoninę, 2 salę, 30 lovą. Šiuo metu yra rengiamas plaučių operacijai.

* **Jonas Skamarauskas**, atvykęs iš San Carlos de Bariloche, vieši ir atostogas leidžia Buenos Aires.

* **Marija Stankauskienė** jau kuris laikas serga. Grįžusi iš ligoninės, sūnaus ir vyro prižiūrima, gydosi savo namuose Villa Crespo.

* **Kazimieras Paulauskas**, praleidęs mėnesį laiko Urugvajuje, grįžo į Buenos Aires.

* **Stud. Antanas Slančiauskas**, vykdamas į koncertą per liet. radio valandėlę, nelaimingai buvo susižeidęs ranką. Suteikus greitąją pagalbą, jau pamažu sveiksta.

* **Ona Andriulaitienė** jau kuris laikas serga ir gydosi savo namuose.

* **Anelė Benytė Norkaitienė** gavo liūdną žinią iš Lietuvos, kad ten tragiškai žuvo jos brolis Petras Banys.

* **Kun. J. J. Jakaitis MIC** gavo iš Lietuvos liūdną žinią, kad prieš tris metus yra mirusi jo sesuo. Kur mirusi ir kur palaidota, žinių nėra.

* **H. ir K. Arasimavičiai** rugsėjo 12 d. išvyko į San Carlos de Bariloche pas savo gimines. Ten kiek pasilsėję grįš į Buenos Aires ir baigs ruoštis kelionei į JAV.

* **Apolonija Markūnaitė**, p. Stalioraitienės sesuo, yra mirusi Sibire. Tokią žinią yra gavusi iš savo giminių p. Stalioraitienė, gyvenanti Lanus.

* **Karolis Misiūnas**, Šv. Cecilijos choro ir Radio Valandėlės reikalų vedėjas gavo žinią, kad Sibire yra mirę jo giminės Kazimieras ir Julia Bieliniai.

* **Dr. Augustinas Laucis** iš Comallo, Rio Negro, rugsėjo 10 d. atvyko į Buenos Aires. Yra apsistojęs pas savo svainius J. ir E. Radionovus Temperley. Rugsėjo 17 d. vėl grįžta į savo pareigas.

* **Rosalijai Kazeliūnienei** Santa Lucia ligoninėje rugsėjo 11 d. buvo padaryta akies operacija. Operacija pavyko gerai, bet ligonei dar teks ilgiau pagulėti ligoninėje.

* **Stasė Juknaitė ir Stasys Koreivai** džiaugiasi rugsėjo 5 d. laimingai susilaukę Wildes sanatorijoje pirmosios dukrelės, o p. Juknienė — pirmosios anūkės.

* **B. Survila** savo siuvyklos ir parduotuvės patalpose turės pavasario madų parodą. Bus išstatyti paltai, eilutės, suknelės ir skrybėlės. Paroda bus rugsėjo 18, 19 ir 20 d. 17 val., o 21 d. 15 ir 17,30 val. c. Esmeralda 823, Buenos Aires. Vietą užsisakyti tel. 31 - 8446 — 4827.

* **Pranas Daukša**, išdirbęs 26 metus geležies fabrike Tamet ir gavęs aukso medalį, išėjo į pensiją.

* **Jadvyga Surkevičienė** jau kuris laikas serga. Jos sveikatą tiria žymūs gydytojai.

* **A. Degulis**, paviešėjęs keletą savaičių Kordoboj, grįžo į Buenos Aires.

NAUJA ŠEIMA

Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje rugsėjo 8 d. šeimos židinį sukūrė **Albertas Antanas Žalinkevičius** su **Zulma Clementina Marghetich** svotais buvo Felix Marghetich ir Vincenta Kvėderavičienė. Po religinių apeigų šaunios vestuvių vaišės buvo Susivienijimo salėje, Lanus.

GYVOJO ROŽANČIAUS IR LABDAROS DRAUGIJA

savo metinės šventės proga spalio 7 d. 18 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda, rengia

DIDELĮ VAKARĄ,

kuriame bus pakartota 5 veiksmų drama

ŠV. ELZBIETA.

V a i d i n a: ELZBIETA — S. Vanagaitė, ZUNDAS — S. Derenčius, ROZEMUNDA — N. Povilonytė, JALANTA (vėliau Aldona) — A. Miliauskaitė, HENRIKAS — P. Ališauskas, GUDA — A. Savickaitė, VIENUOLIS — A. Mačiulis, KINGA — M. Sturevičiūtė, EMMA (paskiau Berta) — T. Mačiulytė, IZANTRUDA (paskiau Kliara) — Y. Preikšaitė, MARTA — M. Maminskaitė, PASIUNTINYS — G. Mitūra, VIKTUTĖ (paskiau Angelas) — M. Korkuzaitė, AGUTĖ — M. Sakalauskaitė, ZOFIJA O. Vanagienė.

Režisuoja S. DERENČIUS. Sufleruoja Val. DEVEIKIENĖ

Visi kviečiami atsilankyti ir maloniai praleisti vakarą.

PO VAIDINIMO ŠOKIAI.